

Cena numeru 15 groszy.

Dziś 18 stron. Specjalny dodatek „Republika Dzieci”

Pełna tabela wygranych loterii państwowej na str. 6-ej.

Oplata pocztowa ulszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok IX

LÓDŹ. ŚRODA, 11-go MARCA 1931 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 69

WRZAWA W SEJMIE.

Posel Dubois (P. P. P.) zaatakował pułkownika Kostka-Biernackiego, b. dowódcę twierdzy brzeskiej.

Klub B. B. reaguje ostro na zarzuty posła socjalistycznego.

Warszawa, 10 marca. Posiedzenie sejmu płynęło wśród małego zainteresowania i niewielkiej ilości posłów obecnych na sali aż do chwili, gdy na porządek dzienny weszła sprawa noweli do dekretu Prezydenta o krzyżach i medalu niepodległości. Nowela ta sama przez się nieznająca i przewidująca jedynie wstawienie do dekretu prezydenta ustępu określającego, że Krzyż i Medal Niepodległości mają charakter odznaczeń wojskowych, spowodowała burzę.

Na trybunie zjawili się mianowicie jeden z najmłodszych posłów i b. wicewoź brzeski Dubois (PPS. CKW), przemawiając przeciwko noweli i potępiając sam dekret Prezydenta, oświadczył, że w Polsce rozpowszechniła się orderomanja. Ci co walczyli pod sztandarami PPS — wywodzi posel Dubois — nie szli na szubienice i katorgę dla orderów. Jedyną ich nagrodą miała być Polska Niepodległa i demokratyczna.

Tymczasem demokracja została pogrzebana przez dyktaturę. Posel Dubois przypomina sprawę brzeską i pacyfikację przeprowadzoną w Małopolsce wschodniej i odmawia obozowi rządowemu prawa do nagradzania zasług bohaterów walki o niepodległość oraz przypomina, że nestor socjalizmu polskiego Bolesław Limanowski, Teresa Perłowa i Tomasz Arciszewski odznaczeni Krzyżem Niepodległości nie przyjęli.

Posel Dubois przemawiał w tonie niezwykle podnieconym. Marszałek dr. Świtalski przywołuje go kilkakrotnie do porządku, a kiedy posel Dubois próbował tłumaczyć się dr. Świtalski zakwalifikował mowę jego jako prowokacyjną.

Podczas całej mowy posła Dubois TRWAŁA W IZBIE WIELKA WRZAWA I NIEUSTANNE PROTESTY NA ŁAWACH KLUBU BB.

Posel Dubois przemawiał tymczasem coraz ostrzej i w pewnym momencie oświadczył, że Krzyż Niepodległości nie może być uważany za odznaczenie nadawane za zasługi, ponieważ otrzymał go pułk. Kostek — Biernacki, „przywódca oprawców brzeskich” — jak się wyraził mową dosłownie.

Na ławach BB wrzawa rośnie i pod adresem mowy padają mało pochlebne okrzyki, jak „szczeniaki” i „smarkacz”.

Po posle Dubois zabrał głos posel

Miedziński (BB) oświadcza, że nie miał zamiaru przemawiać, jednakże prowokacyjne wystąpienie posła Dubois zmusza go do tego.

Posel Miedziński oświadcza opozycji, że

ZACHOWUJE SIĘ ONA W SPOSÓB CYNICZNY I BEZWZGLĘDNY JEŻELI CHODZI O OKRES SŁUŻBY WOJSKOWEJ OBECNYCH PRZYWÓDCÓW OBOZU RZĄDOWEGO

i zapowiada, że skoro prowokacje tego rodzaju, odnoszące się do najdroższego okresu życia każdego żołnierza będą się powtarzały, to

OBÓZ RZĄDOWY REAGOWAĆ BĘDZIE JESZCZE ZNACZNIE OSTRZEJ,

ANIŻELI TO MIAŁO MIEJSCE DOTYCHCZAS.

— Panowie zapominać — mówił posel Miedziński — że odznaczenia zdobią piersi zarówno żywych jak i zmarłych waszych kolegów.

Pamiętajcie, że Krzyż zdobył waszego posła do sejmu suwerennego św. p. Aleksandra Napiórkowskiego, który zginął na polu bitwy i innych ludzi, którzy obecnie ziemię gryzą, a których wciąż wspominają wszyscy a wy — zwracając się do socjalistów — nabliżsi ich kole-dzy robicie sobie sport z odznaczeń wojskowych.

Nic nie znaczy bowiem, że ktoś walczył na polu bitwy i nie myślał o orderze. Oczywiście, ten który narażony jest w każdej chwili na śmierć nie myśli o orderach, ale z tego nie wynika wcale aby gdy mu się potem ten order nada, nie nosił go z dumą na piersi. Wstąpiłem na trybunę tylko po to, aby napiętnować wystąpienia panów i dać wyraz głębokiemu naszemu oburzeniu, a przytem ostrzec,

ABYŚCIE SIĘ POTEM NIE SKARŻYLI, GDY WAS OD KTÓREGOS Z NASZYCH W PODOBNYM WYPADKU SPOTKA OSTRA ODPRAWA.

Na zakończenie posiedzenia przyjęto na głos wniosek posłów klubu BB wzywającego rząd do przedłożenia projektu ustawy o ubezpieczeniu robotników na starość. Wniosek odesłano do komisji ochrony pracy. Następne posiedzenie jutro o godzinie 4.

Straszny czyn górnika
Chciał zgładzić swą rodzinę złożoną z 9 osób

Paryż, 10 marca.

(Telegram własny)
W Gap w Alpach francuskich miała wczoraj miejsce straszna tragedia rodzinna. Pewien górnik postanowił popełnić samobójstwo i zgładzić całą swą rodzinę, składającą się z 9 osób. Przytnął on z kopalni 12 naboń dynamitowych i położył je na stół. W czasie snu rodziny, zapalił on jeden nabój, który eksplodował, obrywając robotnikowi rękę i oslepiając go na jedno oko. Zona górnika została ciężko ranna w pierś, a dwie najmłodsze córeczki zostały zabite w czasie snu.

Konserwatyści nie chcą brać udziału w konferencji indyjskiej

Londyn, 10 marca.

(Telegram własny)
Baldwin złożył oświadczenie, że konserwatyści nie wezmą udziału w zbliżającej się konferencji indyjskiej. Postanowienie to przyjęto na trzygodzinnym posiedzeniu konserwatystów, przyczem na powzięcie tego postanowienia wywarł wielki nacisk Churchill. Na czwartkowym posiedzeniu parlamentu wyjaśnił Baldwin swój punkt widzenia. Postanowienie konserwatystów wywarło w kołach politycznych olbrzymie wrażenie.

Min. Zaleski wygłosi przemówienie podczas dyskusji nad ratyfikacją traktatu z Niemcami.

Warszawa, 10 marca.

Jutro, t. j. w środę, odbędzie się posiedzenie sejmu które rozpocznie się o godzinie 4-ej po poł. i potrwa prawdopodobnie do późnej nocy, gdyż na porządku dziennym wśród szeregu innych punktów znajduje się także sprawa ratyfikacji polsko-niemieckiego traktatu handlowego i polsko-niemieckiej umowy likwidacyjnej.

Po omówieniu tych dwóch spraw zabierze głos min. Zaleski i wygłosi dłuższe przemówienie, w którym wyjaśni stanowisko rządu wobec argumentów, jakie z różnych stron przytaczają przeciwko ratyfikacji umów.

W kołach politycznych przemówienie

min. Zaleskiego oczekiwane jest z dużym zainteresowaniem, choćby z tego względu, że minister zamierza wyluszczyć całokształt zapatrywań rządu na stosunek pomiędzy Polską a Niemcami.

Berlin, 9 marca.

W związku z wczorajszą mową Hugenberga, w której twierdził on, że rząd Rzeszy zamierza wprowadzić w życie traktat handlowy z Polską drogą pełnomocnictw nadzwyczajnych, oświadcza się tu dziś oficjalnie, że to nie odpowiada prawdzie, gdyż rząd Rzeszy nie zamierza zatwierdzić traktatu bez aprobaty parlamentu.

Ratyfikacja traktatu z Polską będzie prawdopodobnie odroczone aż do jesieni.

Nowa ustawa emerytalna przedmiotem dyskusji w komisji administracyjnej sejmu

Warszawa, 10 marca

Komisja budżetowa sejmu obradowała dziś nad zgłoszonym przez rząd projektem nowej ustawy emerytalnej, podwyższającej składki płacone przez urzędników z 3 na 5 proc. od uposażeń. Przeciwno ustawie występowali przedstawiciele opozycji, tłumacząc swe stanowisko chęcią obrony interesów stanu urzędniczego. Przedstawiciele rządu

i klub BB przypominali jednak wczorajsze przemówienie min. Matuszewskiego, który przewidział wielki deficyt, którego część będzie można pokryć właśnie z dochodu, który skarbowi da podwyższenie składek emerytalnych. Pozatem składki emerytalne w Polsce są znacznie niższe od składek obowiązujących w innych państwach. Ustawę większością głosów posłów klubu BB przyjęto.

Ceny węgla obniżone przez ogólnopolską konwencję węglową.

Katowice, 10 marca.

(Telegram własny „Republiki”).
Ogólnopolska konwencja węglowa uchwaliła w dniu dzisiejszym z ważnością od dnia 16 marca r.b. obniżyć cenę węgla. Obniżenie oparte jest na następujących zasadach: Cena węgla grubego wynosi zł. 40.90 za tonnę, przyczem przyznano odbiorcom przy odbiorze miesięcznym od 51 do 500 ton — 3 proc. ra-

batu, zaś odbiorcom powyżej 500 ton — 4 proc. rabatu. Przytem przyjęto uchwałę przyznającą 4 proc. rabatu wszystkim konsumentom rolnym bez względu na odbieraną ilość, a dla gazowni, elektrowni, zakładów wodociągowych, hut, magistratów przemysłu włókienniczego, metalowego, chemicznego, młynów itd., również bez względu na odebraną ilość 5 proc. rabatu.

Współczucie dla Jugosławji

x powodu trzęsienia ziemi

Warszawa, 10 marca.

Minister spraw zagranicznych polecił posłowi polskiemu w Białogrodzie Babińskiemu wyrazić rządowi Jugosławji głębokie współczucie rządu polskiego z powodu trzęsienia ziemi.

Agenci sowieccy mieli porwać miliona naftowego Dettendinga

Berlin, 10 marca.

W policji politycznej w Hadze zgłosił się urzędnik jednej z sowieckich misyj handlowych zagranicą, niejaki Wołdowski który wyraził gotowość zakomunikowania pewnych szczegółów, dotyczących zamierzonego przez Sowietów porwania jednego z największych potentatów naftowych sir Henry Dettendinga.

Wołdowski oświadczył, iż w kołach GPU, Dettending uważany jest za inspiratora wszystkich poczynań antybolszewickich. Wobec tego GPU. postanowiło porwać go i unieszkodliwić, podobnie jak Kutiepowa.

Holenderska policja polityczna sprawdziła obecnie treść doniesienia Wołdowskiego, oraz zbiera materiały, dotyczące jego osoby i przyjazdu jego do Holandji.

Początek o godzinie 4-ej po poł., w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej w poł. Ceny miejsc normalne, na porankach po 75 gr. i 1 zł.

Karty premjowe ważne codz. do godziny 7-ej wiecz.

Dziś monumentalna premjera

arcydzieła dźwiękowego, stworzonego kosztem 3 milionów dolarów

GENERAL CRACK

Barwne dzieje awanturnika, który ogniem i mieczem zdobywał trony, a pieśnią i spojrzeniem serca kobiece

Niezapomnianą postać rycerza i kochanka stworzył największy aktor świata

JOHN BARRYMORE.

Nadprogram: Wspaniałe dodatki i aktualności świata.

Burza śnieżna nad Kanadą

Londyn, 10 marca.

(Telegram własny).

W ciągu dnia ubiegłego szalała nad Ottawą (Kanada) wielka burza śnieżna. W ciągu jednej doby spadło tyle śniegu, ile w ciągu całego miesiąca marca roku ubiegłego. Ulice miasta zostały zasypane śniegiem do wysokości 4 metrów, przez co zamarł cały ruch na ulicach miasta.

Krwawy mord we Lwowie na tle zazdrości.

Lwów, 10 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczoraj około godz. 23-ej 27-letni Józef Zimmermann zamordował na Zamku w Warszawie Michała Podwysockiego lat 30. Przyczyną zabójstwa była zazdrość o kochankę Zimmermana. Dochodzenie w toku.

Ambasador Skirmunt u Hendersona.

Londyn, 10 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś po południu ambasador Skirmunt odbył dłuższą rozmowę z ministrem Hendersonem omawiając bieżące zagadnienia dotyczące sytuacji międzynarodowej.

Część górników angielskich porzuciła pracę.

Londyn, 10 marca.

(Telegram własny „Rzeczpospolitej”).

Częściowe porzucenie pracy w dwóch kopalniach węgla, przypisywane agitacji komunistycznej, grozi wprowadzeniem nowego zamętu w zagłębiach węglowych południowej Walii. Na wezwanie do strejku jednak odpowiedziało tylko część górników.

80 osób zatrutych gazem.

Niezwykły wypadek w Ameryce.

Nowy Jork, 10 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W jednej z tutejszych wytwórni ubrań zaszedł niewyjaśniony dotąd fakt zbiorowego zatrucia zajętych w wytwórni pracowników. W trakcie pracy jeden z pracowników zwał się z nóg, jak rżnięty piorunem. Inni pracownicy pośpieszyli mu na pomoc, lecz wszyscy pokolei legli obok niego pokodem na ziemi. Pad-

ło w ten sposób 25 mężczyzn i kobiet. Przestali oni dawać znaki życia. Pozostała część personelu w liczbie 55 osób w stanie napół przytomnym z trudem dowlókła się do drzwi wejściowych, wzywając ratunku. Zatrudnionych przewieziono niezwłocznie do szpitala. Zatrucie nastąpiło od gazu. Bliższych przyczyn wypadku dotąd nie zdołano wyświełić.

Zmarł w noc poślubną

wskutek zużycia środka pośniewającego.

Warszawa, 10 marca.

Niezwykłe drażliwa, o delikatnej materji, sprawę miał do rozstrzygnięcia warszawski sąd okręgowy. Chodzi tu o nagły zgon aptekarza z Tomaszowa, 60-letniego Ireneusza Z. Zmarł on w noc poślubną, zaraz po wstąpieniu w związek małżeński z 20-letnią laborantką aptekarską p. M. N.

Niezwykły mariaż starego aptekarza powszechnie znanego w Tomaszowie Mazowieckim, jako odludka, wśród mieszkańców miasteczka wzbudził sensację. Gdy zaś na drugi dzień objęła wieść o niesamowitym zgonie aptekarza, poczęto snuć przeróżne domysły, bowiem po zmarłym pozostał pokaźny majątek.

Sprawą zajęły się władze śledcze. Sekcja zwłok wykazała, że przyczyną śmierci aptekarza było zatrucie organizmu jakimś mało znanym, a niebezpiecznym środkiem podniecającym, stosowanym w hodowli bydła. Przeciwno owdowiąż wiały młodej małżonce aptekarza wytoczo dochodzenie, a następnie sprawę karną o poddawianie i skłonienie męża w pewnym niewyjaśnionym bliżej momencie do popełnienia samobójstwa.

Kodeks karny tego rodzaju przestępstwo karze więzieniem do roku.

Oskarżona na usprawiedliwienie

swoje podaje, że małż. po skończonej uczcie weselnej, zażył pewnego środka pośniewającego. Środka tego pozwalają lekarze używać zaledwie w minimalnych dawkach, gdy tymczasem aptekarz niebacznie tyknął pół flaszki. Wyjaśnieniem tym dano wiarę i sprawę umorzono.

Wykrycie oszustw w Monte Carlo podczas gry w bakarata.

Londyn, 10 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W Sporting club w Monte Carlo wykryto oszustwa i nieprawidłowości podczas gry w bakarata. Stwierdzono, iż w grze posługiwano się znaczonymi kartami. Do organizacji szulerskiej należało kilku krupierów, którzy posiadali licznych wspólników. Karty były znaczone chemicznymi środkami, które pozostawiały na nich plamy, dostrzegalne jedynie dla ludzi, którzy posiadali okulary o barwnych szklach. Szulerzy, zaopatrzeni w podobne okulary, stali zazwyczaj obok grających wspólników, którym dawali znaki. Kierownictwo klubu postanowiło zwolnić wszystkich krupierów, zaangażowanych na sezon, i jednocześnie wszystkie karty, które mają być u-

B. wojewoda Remiszewski przeniesiony na emeryturę

Warszawa, 10 marca.

Dowiadujemy się, że b. starosta łódzki, a następnie wojewoda lubelski Antoni Remiszewski przeniesiony został na emeryturę.

Choroby uszu, nosa, gardła i krtani Dr. med. J. DYNIN

SPECJALISTA

przyjmuje od 5-7. 6 SIERPNIA 30. TEL. 153-85.

Wilno, 10 marca

Prasa litewska donosi, iż w tych dniach strejk robotników portowych w Kłajpedzie został zlikwidowany. Strejk trwał 2 miesiące i wynikał na tle żądań materialnych robotników. Żądania robotników strejkujących nie zostały uwzględnione.

Wykrycie oszustw w Monte Carlo podczas gry w bakarata.

Londyn, 10 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W Sporting club w Monte Carlo wykryto oszustwa i nieprawidłowości podczas gry w bakarata. Stwierdzono, iż w grze posługiwano się znaczonymi kartami. Do organizacji szulerskiej należało kilku krupierów, którzy posiadali licznych wspólników. Karty były znaczone chemicznymi środkami, które pozostawiały na nich plamy, dostrzegalne jedynie dla ludzi, którzy posiadali okulary o barwnych szklach. Szulerzy, zaopatrzeni w podobne okulary, stali zazwyczaj obok grających wspólników, którym dawali znaki. Kierownictwo klubu postanowiło zwolnić wszystkich krupierów, zaangażowanych na sezon, i jednocześnie wszystkie karty, które mają być u-

żywane do gry, są starannie uprzednio badane przez funkcjonariuszy klubu, którzy posługują się kolorowymi szklami.

Epidemia tyfusu brzusz- nego na Somorzu.

Bydgoszcz, 10 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Jak donosi „Dziennik Pomorski”, na terenie Nowego Wybuchu epidemia tyfusu brzuszego. Kilka wypadków zakończyło się śmiercią. Epidemia szerzy się również wśród dziatwy szkolnej, wśród której zanotowano kilkanaście wypadków zachorzeń.

WOBEC DEFICYTU.

Mowa p. min. skarbu Matuszewskiego w senacie wywołała w społeczeństwie silne wrażenie. Bez żadnych osłonek powiedziano tam, że stojmy w obliczu znacznego deficytu budżetowego, że może nam zabraknąć do równowagi wydatków i wpływów aż 300 milionów złotych...

Perspektywa ta jest nader smutna. W czasach z przed kilku lat taka zapowiedź była równoznaczna z inflacją. Dziś stawia się kwestię prosto — trzeba obciążyć wydatki. Ta operacja jest ciężka, ale możliwa. Przykro jest wprowadzić, że zaczyna się od pensji urzędników, które i tak nie grzeszą zbytnią wysokością, ale to jest nieuniknione. Poza bezpośrednim uderzeniem w stronę urzędników, operacja ta wywrze jeszcze wpływ depresyjny na cały rynek gospodarczy, gdyż zmniejszy siłę kupczą elementu urzędniczego — dziś najlepszej klienteli kupieckiej.

Nie ulega jednak kwestji, że czemprędzej należy sięgnąć do innych środków oszczędnościowych, które są celowe i racjonalne. W sposób krótki i rzeczowy ujmując to „Czas” krakowski:

„Wielkim obciążeniem skarbu są przedsiębiorstwa państwowe, które już w czasie korzystnej koniunktury nie przynosiły dochodów odpowiadających inwestowanemu kapitałowi, — a od dłuższego czasu dają znaczny deficyt, którego można i trzeba uniknąć. Wszystkie te deficytowe przedsiębiorstwa należy śmiało i szybko oddać w ręce prywatne, zapewniając państwu odpowiednią kontrolę i udział w możliwych zyskach.

Zapowiadana tylokrotnie komercjalizacja kolei państwowych została tylko częściowo przeprowadzona i wymaga dalszej konkretnej rozbudowy. Kolej nasza są obecnie deficytowe, — podobnie jak na całym świecie. Nie ulega wątpliwości, że nasz personel kolejowy jest za liczny na potrzeby ruchu — i że w ogólności koszt eksploatacji są za wysokie w stosunku do wpływów bieżących. I tak będzie zawsze, dopóki kolej zostanie instytucją państwową. Jako dodatkowy rok na tej drodze uważamy zbliżającą się do rozwiązania sprawę magistratu węglowej, łączącej zagłębia węglowe z Gdynią. Konsorcjum francuskie, które podejmuje się linję tę wykończyć, ma ją wziąć w dzierżawę i możemy być pewni, że źle na tem nie wyjdzie. Będzie to demonstracja różnicy pomiędzy gospodarką prywatną a etatystyczną.

Drużga kategoria możliwości oszczędnościowych leży w świadczeniach społecznych, które wyrosły u nas ponad wszelkie zdolności płatnicze ogółu opodatkowanego. To zagadnienie wymaga

dokładniejszego oświetlenia na podstawie materiałów statystycznych, które mi rozporządzają przedewszystkiem władze państwowe. Ale nawet nie wglębiając się w statystykę wszyscy czujemy aż nadto dotkliwie, że świadczenia społeczne stały się u nas ciężarem nieznośnym. Potrzeba gruntownej zmiany

systemu, która zachowując dobrodziejstwa socjalnych świadczeń, uwolni je od kosztów i komplikacji biurokratycznego etatyzmu. Jest to reforma wymagająca również pośpiechu i śmiałej inicjatywy.

Stanowisko to jest zupełnie słuszne. Reforma naszego budżetu, polityka o-

szczędnościowa musi być wynikiem zmian organicznych w gospodarce państwowej, nie zaś tylko cięć mechanicznych. Obniżenie urzędniczych pensji nabrałoby wtedy tylko charakteru doraźnego ratunku, ale prawdziwy obecny ratunek tkwi zupełnie gdzie indziej.

St.

Jak doszło do awantur endeckich

na terenie uniwersytetu warszawskiego. — Mimo zakazu rektora młodzież obwiepolska przedostała się na dziedziniec przez użycie podstępny.

Co wynazowało śledziwo w sprawie zejść niedzielnych?

Warszawa, 10 marca. W związku z zapowiedzianymi na ubiegłą niedzielę demonstracjami Obozu Wielkiej Polski, rektor Michałowicz wydał w sobotę komunikat, zawiadamiający, że bramy uniwersytetu będą zamknięte. Jednocześnie rektorat uniwersytetu warszawskiego wydał intendenturze polecenie zamknięcia w dniu 8 b. m. bramy głównej i furtki, w celu nie wpuszczenia na teren uniwersytetu akademików.

Odpowiednie instrukcje otrzymali funkcjonariusze uniwersytetu wraz z poleceniem jak się mają zachować w stosunku do akademików.

Krytycznego dnia bramy były zamknięte, a wpuszczano do gmachu uniwersytetu jedynie profesorów i asystentów

oraz mieszkańców budynków uniwersyteckich.

W jaki sposób bramy zostały otwarte, wyznało obecnie dochodzenie, przeprowadzone przez rektorat uniwersytetu warszawskiego. O godzinie 11.25 kilkunastu akademików studentów politechniki przedostało się na dziedziniec uniwersytetu przez parkan od strony ul. Gęsiej. Studenci ci działali w porozumieniu z b. prezesem zarządu Bratniej Pomocy studentów uniwersytetu warszawskiego, Kurcuszem i schronili się do lokalu Bratniej Pomocy.

Około godz. 12-ej koło bramy uniwersytetu jakiś jegomość począł się w więcej, niż awanturniczy sposób domagać wpuszczenia go na dziedziniec.

Obecny na miejscu urzędnik kwestury uniwersytetu, Budnicki, zakomunikował intendentowi Zielińskiemu, że panem tym jest dr. Piotr Demand, asystent uniwersytetu. Wobec tego intendent postanowił dr. Demanta wpuścić.

W chwili, gdy otwierano furtkę, bojówka Obozu Wielkiej Polski, która tymczasem opuściła lokal Bratniej Pomocy, rzuciła się od wewnątrz na pilnujących wejścia 5-ciu funkcjonariuszów uniwersyteckich, których obezwładniono i dano wstęp na dziedziniec akademikom, oczekującym na ulicy.

W ten sposób przy użyciu podstępny i przemocy wtargnęło na dziedziniec uniwersytetu około 400 studentów, łamiących zarządzenia rektoratu.

„Volksbund” prowokował ludność polską Proces o zejścia w Brzeziu na Górnym Śląsku

Katowice, 10 marca. (Telegram własny).

Dziś o g. 9.30 rozpoczął się przed sądem w Brzeziu proces przeciwko 6 mieszkańcom tego miasta, oskarżonym o to, że w listopadzie ub. r. dokonali zejścia na kilka tamtejszych obywateli i zdemolowali ich mieszkania. Napadniętymi byli przeważnie Niemcy.

Rozprawom przewodniczył sędzia Stożek, oskarża podprokurator Początek. Broni adw. Tchrzewski. Powództwo cywilne wnosi adw. Zechenter.

Na ławie oskarżonych zasiadli Franciszek Popela i Józef Jambor, zostali do prowadzenia do sądu i aresztu, oraz prokownik policji Alfred Końca, Franciszek Eckert, Henryk Kampka i Kazimierz Szymański, którzy odpowiadają z wolnej stopy. Pierwszych pięciu oskarżonych odpowiada z art. 125 k.k. o naruszenie миру powszechnego, zaś Kazimierz Szymański z art. 120 k.k. za podburzanie do nienawiści klasowej.

Po odczytaniu aktu oskarżenia zeznał Popela i Jambor, którzy nie przyznali się do winy.

Następnie zeznał przodownik Koncewicz, który również nie przyznaje się do winy i oświadcza, że gotów jest wyka-

zać swoje alibi przez świadków. Podkreśla on, że slyszal, iż krążyły wieści, jako by Niemcy mieli zamordować w listopadzie ub. roku Górnym Śląsku.

BEZPOŚREDNIO PRZED ZAJŚCIAMI NAD GRANICĄ POLSKO - NIEMIECKĄ UKAZAŁA SIĘ WIEKSZA GRUPA „STALHELMU” Z RACIBORZA, ZACHOWUJĄC SIĘ PROWOKACYJNIE WZGLĘDEM POLAKÓW. Również w samym Brzeziu „Volksbund” rozwijał ożywiającą działalność propagandową urządził wiec i nawet na jednym z nich rozgrywano broń niemiecką, którą potem on, skonfiskował.

Tęgo rodzaju akcja wywołała wielkie podniecenie wśród ludności polskiej. Oskarżony Eckert również nie przyznaje się do winy i oświadcza, że w czasie, kiedy miały miejsce zejścia, siedział w restauracji z której nie wychodził, co mogło potwierdzić świadkowie.

Oskarżony Kampka zaprzecza kategorycznie jakoby brał udział w tych gwałtach. Wreszcie ostatni oskarżony Szymański, kierownik szkoły polskiej mniejszościowej zeznaje, że zorganizował on w dniu 19 listopada ub. r. pochód ludności polskiej dla podtrzymania ducha narodowego, który miał być rów-

nież manifestacją radości z powodu wyniku wyborów.

Przemawiał on przed płytą nieznanego żołnierza, jednakże nie powiedział nic podburzającego. Oskarżony zeznał dalej, że mówił, iż najlepszą odpowiedzią na mowę Treviranusa będzie złożenie głosu na listy polskie.

W końcu swego przemówienia nawoływał on do rozejścia się bez awantur. Co do stosunków w Brzeziu przed wyborami, to oskarżony stwierdza, że zwrócił się do niego ze strony rodziców uczniów o interwencję w związku z akcją „Volksbundu”, zmuszającego ludność polską do posyłania dzieci do szkół mniejszościowych. W Brzeziu miały kilkakrotnie miejsca wypadki sprofanowania ludności polskiej i sztandaru polskiego.

Całą działalność Volksbundu określa oskarżony jako prowokującą ludność polską. Do pogranicznych miejscowości dochodziły wieści z Raciborza o rozlepieniu plakatów zapowiadających napad na Polskę i przyłączenie Śląska do Niemiec. „Volksbund” kupował dusze dzieci polskich przez obdarowywanie ich różnymi przedmiotami i wysyłanie na kolonie do Niemiec, gdzie wpajano w nie nienawiść do Polski. Po przesłuchaniu oskarżonych sąd zarządził przerwę, poczem przystąpiono do przesłuchania świadków. Proces potrwa dwa lub trzy dni.

Stany Zjednoczone nie uznają Sowietów.

Waszyngton, 10 marca. Choć sekretarz stanu Stimson ma bodać rewizji zagadnienie stosunków z Sowietami, celem zajęcia określonego stanowiska, w kołach miarodajnych słychać, iż uznanie Sowietów przez Stany Zjednoczone nie jest przewidywane.

CODZIENNE UŻYWANIE

delka do zębów ODOL nie jest kosztowne, ponieważ jedno mydelko wystarcza na przeciąg kilku tygodni. Mydelko ODOL jest do nabycia w aluminiowych pudełkach. Za asowe mydelka są wszędzie w sprzedaży.

Tegoroczne egzaminy dojrzałości.

Wyjaśnienie ministerstwa oświaty.

Warszawa, 10 marca. (Polska Agencja Telegraficzna)

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podało do wiadomości w sprawie częściowej zmiany regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości następujący komunikat:

Istota regulaminu gimnazjalnego egzaminu dojrzałości nie ulega zmianie. Zmiany dotyczą szczegółów, związanych z koniecznością przystosowania nowego regulaminu do nowych rozporządzeń w dziedzinie uprawnień szkół prywatnych oraz wykonania programów szkoły średniej.

1) Wszystkie prywatne szkoły z pełnymi prawami zdają zwyczajny egzamin dojrzałości. Wszystkie szkoły pry-

watne z niepełnymi prawami rozszerzony egzamin dojrzałości w drodze wyjątku w bieżącym roku szkolnym do 1 grudnia r. b. Wszystkie szkoły prywatne z prawami szkół państwowych zdają zwyczajny egzamin dojrzałości. 2) W typie neoklasycyźnym, na skutek skasowania w klasie 8-jej kultury klasycznej jako osobnego przedmiotu, z regulaminu egzaminu dojrzałości usunięto również ten przedmiot egzaminacyjny. Chcąc jednak dać młodzieży możliwość szerszego wyboru przedmiotów egzaminacyjnych, w tym typie neoklasycyźnym wprowadzono matematykę i język obcy nowożytny jako ewentualny przedmiot egzaminacyjny.

Amanullah tęskni do tronu

Londy, 10 marca.

„Daily Herald” donosi, że zwolennicy Amanullaha rozwijają w Afganistanie żywą akcję, zmierzającą do przywrócenia tronu zdetronizowanemu królowi.

W Kابلu i innych większych ośrodkach kraju rozszerzane są masowo ulotki, w których zwolennicy Amanullaha oskarżają obecnego emira Nadir Chana o nieprawne zawładnięcie tronem oraz przyrzekają przeprowadzenie na szerszą skalę zakrojonego planu reform politycznych i społecznych w razie powrotu Amanullaha do kraju.

DŹWIĘKOWY KINOTEATR

„CAPITOL”

Dziś wspaniała premiera!

Symfonia muzyki, śpiewu i tańca! Istna wieża Babel wszystkich piękności i rozkoszy świata! To wspólny, niedościgniony bogactwem wystawy i pomyślni reżyserji, KLEJNOT PRODUKCJI DŹWIĘKOWEJ

„KRÓL JAZZU”

W rolach głównych: John Boles, Janette Loff i twórca JAZZU Paul Whitemann
ze swym 60 osobowym zespołem muzycznym.

Nadprogram: Dźwiękowy dodatek i aktualności z kraju.

Ceny miejsc popularne.

Ceny miejsc popularne.

Początek w dni powszednie o godzinie 4 30 po poł., w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej w południe.

„Niebezpieczny romans” przed sądem. Zamordował teścia w czasie kłótni. P. Konrad Tom domagał się odszkodowania. Sąd skazał zabójcę na 4 lata więzienia.

Niedawno donosiliśmy o procesie, wytoczonym przez p. Papiniani'ego, kompozytora „Śpiewaka z jazzbandu”, popularnego filmu z Jolsonem, kinoteatrowi łódzkiemu „Splendid”.

P. Papiniani domagał się odszkodowania za wyświetlanie powyższego filmu dźwiękowego i twierdził, że zezwolił jedynie na nagrywanie swych piosenek na instrumenty mechaniczne i za to otrzymał honorarium, lecz za demonstrowanie w kinach winien otrzymać oddzielnie.

Sąd łódzki nie podzielił stanowiska kompozytora i uznał, że prawo nagrania na instrumenty mechaniczne łączy już w sobie prawo wyświetlania i właściciel „Splendidu” nie powinien być płacić p. Papiniani'emu.

Wczoraj w warszawskim sądzie okręgowym odbyła się podobna sprawa, wytoczona przez piosenkarza i autora rewiowego p. Konrada Toma właścicielowi kina stołecznego „Pola Negri Palace”.

P. Konrad Tom został zaangażowany przez wytwórnię „As-film” do ułożenia tekstów piosenek dźwiękowca „Niebezpieczny romans” z Samborskim i Betty Amman.

Za napisanie tych piosenek p. Tom otrzymał 2.000 złotych.

Wytwórnia „As-film” wypożyczyła dźwiękowiec kilkunastu kinom, między innymi „Pola Negri Palace”.

P. Tom, podobnie jak Papiniani, doszedł do wniosku, że powinien otrzymać oddzielne honorarium od każdego kina i w pierwszym rzędzie wystąpił przeciwko kinoteatrowi „Pola Negri Palace”.

Domagał się on od tego kina odszkodowania w wysokości 10 tysięcy złotych.

Na rozprawie dyrektor „Pola Negri Palace” przedstawił umowę zawartą z wytwórnią, z której wyraźnie wynikało, iż zostały mu przekazane wszystkie prawa do filmu „Niebezpieczny romans”.

Sąd warszawski, podobnie jak łódzki w sprawie contra „Splendid” oddalił powództwo.

Antoni Cichłowski, zamożny rolnik, od dłuższego czasu toczył spór ze swym zięciem, Józefem Olówkiem.

Olówek żądał bowiem, by teść wydzielił mu większy obszar gruntu, a Cichłowski w żaden sposób nie chciał się na to zgodzić, twierdząc, iż przed śmiercią zapisze mu w testamencie całe gospodarstwo.

Któregoś dnia Cichłowski przyszedł do swej córki na obiad. Zięcia w tym czasie nie było w domu.

Gdy Cichłowski zasiadł do stołu, zbestiala córka, że mu niezadanie podała talerz zupy. Młoda niewiasta odpowiedziała ojcu bardzo ostro.

W pewnej chwili Cichłowski stracił panowanie nad sobą i nie bacząc na to, iż córka pozostaje w ostatnich miesiącach ciąży, cisnął w jej stronę talerz, uderzwszy ją w brzuch.

Olówkowa osunęła się na ziemię. Skutki brutalnego czynu Cichłowskiego okazały się bardzo poważne. Olówkowa wprawdzie powróciła do

życia, lecz dziecko urodziło się martwe.

W parę dni po urodzeniu się dziecka Olówek wpadł do teścia z oryzykiem w rękę.

— Zdzieł mi dziecko, tóż! — zawołał. — Powinieneś pójść do kryminalu!

Cichłowski nie chciał się przed nim tłumaczyć i wyciął mu drzwi.

Wówczas Olówek wpadł w szal. — Chwyć swój oryzyk i zadał nim teściowi pięć ciosów w głowę.

Cichłowski momentalnie stracił przytomność.

Przewieziono go do szpitala, w którym po upływie kilku dni wyzionął ducha.

Zabójca został aresztowany.

Na sprawie sądowej Olówek tłumaczył się, iż był tak przejęty nieludzkim postępkiem teścia, że nie zdawał sobie sprawy ze swego czynu.

Sąd skazał go na 4 lat ciężkiego więzienia.

Owoc grzechu naszego...

Powieść z życia łódzkiego

Napisał dla „Republiki” Jerzy Zawieuski.

Nazajutrz i przez kilka następnych dni nie poszedł Ostroga na szychę. Nie do pomyślenia było, aby mógł spotkać się tam z Tadeuszem. A przecież tuż obok siebie, ramię w ramię — robili! Ostroga chciał przeczekać tę burzę, jaka w nim teraz była.

Wszystko, co było dawniej na Slezyniu, ożywało z jakąś okrutną siłą. Całymi godzinami rozpamiętywał dawno minione ich dni i noce, pełne niewysłowionej rozkoszy, gdy opleceni ciałami powtarzali, słowa nieprzytomnie, najkłiwie... Gdy zamierali i zatracał się w nigdy nienasyconym pożądaniu pocałunków, uścisków i pieszczot. Przypominał sobie każdą noc spędzoną we młynie, każdy dzień, gdy latali z gazetami, i każdą godzinę niemal...

Choć zadawało to teraz ból nie do zniesienia — przyzwalał myślowi i pamięci na odgrzebywanie coraz to nowych, niezapomnianych przeżyć... Rodziła się w nim jednocześnie straszna, ponad wszystko silna tęsknota za Zośką — za nią, za jej słowami, za jej pieszczotą, oddaniem, miłością... Były chwile, że czuł w sobie tyle mocy, iż gotów był zdobyć się na to, aby Zośkę siłą odebrać! Miał do niej prawo przecież! Większe, niż Tadeusz, który mu ją zabrał!

Ale myśli o tem, jak Zośka zwyczajnie i chłodno wczoraj mówiła jak się krzątała, obojętna na wszystko, jak siedziała obok Tadeusza, zapewne oddana mu całkowicie — mroziła wszelkie porwy. Nie jego już była! Miała męża! Miała syna!

I tu zaczynała się rozpacz, bezrozumna zgola! Na to nie było rady! Ta

świadomość, że Zośka nazawsze dla niego stracona, że odeszła, poniechała go, zapomniała nawet — była najboleśniejsza ze wszystkiego. Tembardziej, że teraz całą duszą rwał się do niej, że jej pragnął, pożądał, że ją podawemu nade wszystko kochał!... Jakże tu było radzić sobie z tem niepotrzebnym teraz, zawadzającym, a nieustępliwym uczuciem. Jak to wszystko w sobie ułożyć, aby nie było męki i bólu, aby mogło być jakoś znosnie, zwyczajnie, jak jeszcze niedawno?!

Całymi dniami przemysłwał nad tem napróżno...

Godziny, dni i noce miały — niezmiennie te same, wypełnione po brzegi rozpaczą, tęsknotą, męką...

Nic się nie zmieniano nazewnast, nic nie ulegało wstrząsowi i było, jak zawsze obojętne, zimne, wrogie nawet... Trzeba było ocknąć się w sobie i wejść pomimo wszystko w nienawistny bieg codziennych spraw... Trzeba było pomie dzy niemi umieścić cały ogień, palący duszę, niszczący i pożerający każdą myśl i każde uczucie...

Trzeba było także stanąć ramię w ramię w kopalni z Tadeuszem.

Do niego zrodziła się teraz nienawiść, z każdym dniem i z godziną każda potężniejsza. Nie do Zośki. Do niego!

Były długie godziny, gdy Ostroga przemysłwał nad zbrodnią... W tem widział jedyną wyjście. To rozjaśniało te geste mroki, które kładły się przed nim i zaślaniały wszystko... Zasnął się do tego! Snuł plany! Obliczał na zimno! Ze spokojem!

Ale znów wtedy przychodziły naj-

gorsze, najstraszniejsze chwile bezniesi, przerażenia, beznadziejności...

Tadeusz był tuż przy nim... Widział w ciemnościach kopalni bielejące jego plecy, widział ruch jego mięśni, całe jego ciało, które nocami oplata się dokoła Zośki... Dookoła jej nóg... Jej piersi. Widział to dokładnie i zadreżał się obrzami, jakie sobie wytwarzał. Zdarzało się to często w środku najpilniejszej nawet roboty! Opadał z sił... Tadeusz wtedy robił za niego i za siebie. A nawet jemu kazał zapisywać więcej wózków, niż sobie.

Rzadko kiedy zamienili z sobą jakieś słowo. Wtedy tylko, gdy to było konieczniejsze. I tylko przy robocie...

Ostroga unikał wszelkiego zbliżenia z Tadeuszem. Wiedział, że mogłaby być chwila, gdy nie mógłby zapanować nad sobą. Drażniła go uległość Tadeusza, jego usłużność, jego dobroć... Woląłby, żeby go Tadeusz nienawidził. Żeby był mu wrogiem...

Często przypominał sobie słowa: „Nie zabieraj mi Zośki”.

Myślał:

— Co by to mogło znaczyć? Czy mógł ją zabrać? Czy Zośka poszłaby, gdyby tego zażądał? Gdyby prosił? Błagał?

Z początku wdawało mu się to niemożliwością. Widział Zośkę ciągle poprzez tamten wieczór niedzielny...

Ale potem myśli o słowach Tadeusza dojrzywała, ulegała przeobrażeniu, oblicywała możliwości najbardziej szalone...

Ostroga obmyślał plan, aby rozmówić się z Zośką... Na zimno. Spokojnie. Prostu dowie się, jak było? Dlaczego do tego doszło? Będzie miał przynajmniej pewność niezawodną...

Wychodził często w pobliże domu Toporczyków i tam czatował na Zośkę. Niedziele niemal całe spędzał na wzdorcu obok kopalni, skąd widać było dom Toporczyków, jak na dłoni...

Zośka kreciła się koło domu. Widział, jak szła do sąsiadów, to do estamietu,

to przystanała z kimś na ulicy i rozmawiała...

Któregoś wieczoru Ostroga przytępał wreszcie moment, gdy Zośka wychodziła z domu. Szedł za nią kilka kroków, potem wyprzedził ją, odwrócił się nagle i stanął przed nią...

Nie wytrzymał... Same nogi ugięły się pod nim, legł na jakiejś przydrożnej między głowami do tykając Zoścynych stóp...

— Zośka — powtarza. — Zośka, co zrobiła?!

Wszystko, co sobie przedtem obmyślał, a miało być spokojne, rozważne — teraz oto zamieniło się w błagalne, w żal, w tuman jakowyś, który mu opadł na serce...

— Zośka — jęczał u jej stóp. Poczł to zrobiła? Kto cię do tego zniewolił? Powiedz: on, czy ty sama?! — Płakał. Zośka...

Spojrzał na nią.

Miała głowę odwróconą od niego, czy przesłoniętą powłoką, niepatrząc nigdzie... Do piersi przyciskała Jędrusia, otulonego chustkami...

Zrobiła krok naprzód... Odchodziła bez słowa!

Ostroga chwycił ją za nogi i nie puszczal! Powtarzając ciągle:

— Zośka, pocoś to zrobiła? Powiedz mi... Dlaczego mnie mordujesz? Nie odchodź!

Zośka próbowała się wywołać, aby go uścisku. Pochwycił ją w pół. Trzymał mocno, aż Jędrus zapłakał!

— Dziecko... dziecko... — mówiła Zośka, chroniąc Jędrusia przed natarciem wościa Ostrogi.

— Zośka — jęknął Ostroga, gdy już odeszła kilka kroków...

Widział — zupełnie wyraźnie widział — dwie duże, wolno spływające łzy no jej policzkach...

One to mówiły zarazem wszystko i nic...

To spotkanie bardziej jeszcze potrząsało ranę... Podsucało tęsknotę, która o władnęła nim teraz całkowicie.

MARZEC

11

ŚRODA

Dzisiaj - Konstantego W.
Jutro - Grzegorza Wielkiego.

Wschód słońca	6.01
Zachód słońca	5.31
Wschód księżyca	2.43
Zachód księżyca	9.16
Długość dnia	9.58
Przybyło dnia	3.35

Wypowiedzenie umowy

w przemyśle włókienniczym.

Jak się dowiadujemy, sprawa wypowiedzenia umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym w Łodzi i okolicy stała się już zupełnie aktualna. W najbliższych dniach sprawa ta będzie przedmiotem rozważań zarządu związku przemysłu włókienniczego, poczem znajdzie się na porządku dziennym walnego zgromadzenia członków związku.

Wypowiedzenie umowy, nastąpi po porozumieniu się wszystkich związków przemysłowych, w końcu bieżącego miesiąca. Jakże będą dalsze konsekwencje tego postanowienia, narazie niewiadomo. Najprawdopodobniej nastąpi wielka reorganizacja pracy w łódzkich zakładach włókienniczych. (k)

Ważny pożar

w fabryce waty.

Wczoraj o godzinie 11-ej rano straż ogniową wezwano do pożaru w fabryce waty Idla Sonenszaina, mieszczącej się przy ul. Północnej 27.

Ogień wybuchł w jednej z sal fabrycznych. Od iskry elektrycznej zajęły się paczki waty. Pożar zaczął rozszerzać się z gwałtowną szybkością, przenosząc się do sąsiednich sal.

Robotnicy usiłowali gasić ogień, lecz nie mogli opanować sytuacji, wobec czego zaalarmowali straż ogniową.

Przybyły dwa oddziały straży, które rozpoczęły energiczną akcję ratunkową. Po upływie czterdziestu minut pożar został całkowicie ugaszony. Budynki fabryczny ocalał. Straty niezbyt wielkie.

Prezesem sądu okręgowego

ma zostać b. wiceprez. sędzia Witkowski.

Ze źródeł dobrze poinformowanych dowiadujemy się, iż na nieobsadzone dotychczas stanowisko prezesa sądu okręgowego w Łodzi wysunięta została ostatnio kandydatura b. wiceprezesa sądu okręgowego w Łodzi, prezesa wydziałów karnych tego sądu, a obecnie pisarza hipotecznego, p. Bronisława Witkowskiego.

Nominacja nowego prezesa, w osobie p. Br. Witkowskiego, nastąpić ma w najbliższych dniach i już z dniem 1 kwietnia omawiany objąć ma swoje nowe stanowisko. (a)

Dzieci wypadły z okna

i nie doznały żadnego szwanku.

Wczoraj w godzinach popołudniowych w domu przy ul. Ceglanej Nr. 4 wydarzył się niezwykle wypadek.

Małżonkowie Rozenfeld pozostawili w swym mieszkaniu na pierwszym piętrze swego 6-letniego synka Hersza i bratanek 6-letniego Ieka, bez żadnej opieki.

Chłopcy, bawiąc się na parapacie okna, stracili równowagę i obaj runęli z wysokości I-go piętra na podwórce.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności chłopcy nie doznali szwanku. Lokatorzy domu wezwali wprawdzie do nich pogotowie, lecz lekarz stwierdził, iż wszelka pomoc jest zbyteczna.

Nieście pomoc
naibiedniejszym

TYLKO 6 GODZIN DZIENNIE

winni być zatrudnieni pracownicy biurowi przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych.

Uchwała kongresu pracowników umysłowych w Warszawie

W dniu wczorajszym powróciła z Warszawy delegacja związku zawodowego pracowników umysłowych w osobach pp. St. Gaćkiego i M. Grzybowski, która wzięła udział w dorocznym kongresie centralnej organizacji związków zawodowych pracowników umysłowych.

Tegoroczny kongres miał szczególnie wielkie znaczenie. Na porządku dziennym kongresu bowiem znalazły się sprawy, mające ogólnejsze znaczenie, jak sprawa bezrobocia w kraju, sprawa ożywienia ruchu budowlanego, sprawa umów zbiorowych we wszystkich dziedzinach przemysłu i handlu i t. d.

Z tego też względu zarówno obrady, toczące się w Warszawie jak i rezolucje, powzięte przez kongres, zasługują na specjalną uwagę.

W pierwszym rzędzie dyskutowano obszernie nad sprawą

skrócenia czasu pracy we wszystkich zakładach przemysłowych i handlowych co pozwoliłoby na zatrudnienie większej ilości bezrobotnych. Uzasadnienie tego projektu zwraca przede wszystkim uwagę z tego względu, iż kongres uważa, że skrócenie czasu pracy nie powinno być związane ze zmniejszeniem zarobków pracowników.

Zarobki pracowników umysłowych są niewielkie. W ciągu ostatnich lat, mimo, że ciągle notowany był wzrost kosztów utrzymania, pensje pracowników umysłowych kilkakrotnie były redukowane.

Po za redukcją pensji przeprowadzono również redukcje personalne, by tą drogą spowodować pewne oszczędności budżetowe w przedsiębiorstwach. Zmniejszenie jednak personelu biurowego, przy jednoczesnym utrzymaniu całego aparatu

administracyjnego, nałożyło na pozostałych pracowników niepomierną pracę.

Z tych względów, biorąc pod uwagę, iż zmniejszenie personelu biurowego nie jest wywołane koniecznością, a raczej konieczne jest jego powiększenie w szeregu przedsiębiorstw, kongres powziął uchwałę, aby na czas przejściowy zredukować czas pracy w przedsiębiorstwach wszelkiego rodzaju

do 6 godzin dziennie,

bez obniżenia płac pracownikom, a w związku z tem przedsiębiorstwa będą musiały dodatkowo zatrudnić drugą zmianę personelu biurowego, przynajmniej w niektórych działach, co złagodzi klęskę bezrobocia wśród pracowników umysłowych.

Co się tyczy akcji obniżania cen, jaka prowadzona jest obecnie w Polsce, kongres stanął na stanowisku, iż

akcja ta w niczem nie może i nie powinna naruszyć płac pracowniczych i robotniczych.

właśnie tych, które są niższe od ustalonego minimum egzystencji. W związku z tem kongres domaga się uświadomienia i ograniczenia olbrzymich, nieuzasadnionych racją finansową i jakościową pracy,

pensji i tantjem dyrektorskich

w wielu przedsiębiorstwach przemysłowych w Polsce.

W zakresie polityki społecznej kongres domaga się wydania ustaw o umowach zbiorowych i rozjemstwie, oraz wydania ustawy, chroniącej działaczy politycznych czy społecznych przed represjami ze strony pracodawców z tytułu ich działalności zawodowej.

W końcu omawiano obszernie sprawę robót budowlanych. W szeregu obszernych referatów stwierdzono, iż racjonalne uruchomienie budownictwa jest rzeczą niezmiernie palącą, albowiem tylko w ten sposób zdoła się zmniejszyć klęskę bezrobocia. W związku z tem kongres powziął uchwałę, wzywającą rząd do jaknajruchlejszego opracowania konkretnego planu budowlanego.

Wszystkie powyższe rezolucje przesłane zostaną do prezydium rady ministrów i do kancelarii sejmowej. (—)s)

Ulica kałuż i szumowin.

Mieszkańcy ulicy Żytnej naproczno domagają się bruku i światła.

Otrzymałmy odpis memoriału, skierowanego przez mieszkańców ul. Żytnej do prześwietnego magistratu m. Łodzi. Memoriał ten jest najlepszą ilustracją gospodarki miejskiej i wart jest szczególnie wydrukowania z okazji odbywającej się w radzie miejskiej dyskusji budżetowej.

Oto jego brzmienie:

— Od kilku lat nadaremnie kołaczemy do magistratu o zabrukowanie ulicy Żytnej, a jednak żądania nasze zasługują na przychylnie potraktowanie...

W okresach wiosennych roztopów i jesiennych ślot trudno jest przejechać ul. Żytnej, gdyż koła grzezną w błocie aż po osie, a po lewej stronie ulicy i prawej od połowy nie można przejeżdżać, z powodu głębokich kałuż, które się tworzą, z braku ścieków, a przekonanie ścieków nie można z powodu nierównego terenu ulicy.

Letnią porą po opadach, ziemia parując wydziela cuchnącą woń, zatruwającą powietrze. Tumany kurzu podnoszo-

ne przez wichry wpylają się do naszych mieszkań.

Ponieważ ulica jest niezabrukowana, elektrownia nie oświetliła jej i m.v. z powodu panujących ciemności, obawiamy się wychodzić wieczorami z domu, bo oprócz przyjemności brnięcia do kostki w cuchnącem błocie, narażamy się na napaści szumowin, które, korzystając ze sprzyjających warunków, gromadzą się i urządzają napaści na przechodniów.

Ulica Żytnej kiedyś była prywatną, ale od szeregu lat nie było tablicy zabraniającej przejazdu i obecnie na przeszło 30 latach nastąpiło przedawnienie i zatraciła ona charakter prywatnej, a stała się publiczną. Cała ulica jest z obu stron zabudowana.

Magistrat, pobierając od nas różne opłaty komunalne powinien dać nam wzajemian choć bruk i światło, żebyśmy mogli chodzić bez obawy...

Ten memoriał mówić więcej o gospodarce miejskiej, niż niejedna kunsztowna mowa w radzie m. Łodzi... (—)

Obostrzone egzaminy maturalne

wywołały wielkie zaniepokojenie wśród młodzieży i rodziców. Memoriał komitetu rodziców do ministerstwa W.R. i O.P.

Przed kilku dniami donosiliśmy, iż ministerstwo oświaty nadesłało rozporządzenie o znacznie rozszerzonych egzaminach maturalnych dla abiturjentów szkół średnich o niepełnych prawach, t. zw. kategorii B. Zarządzenie to wywołało bardzo poważne zaniepokojenie wśród młodzieży szkolnej w Łodzi jak również wśród rodziców, tembardziej, że wskutek zbliżającego się okresu egzaminów maturalnych, jest rzeczą wątpliwą, czy uczniowie zdążą przygotować się do tego egzaminu.

W roku ubiegłym, jak wiadomo nastąpił podział szkół średnich na trzy kategorie. W szkołach, zaliczonych do kategorii A, wprowadzono

egzamin maturalny uproszczony,

na wzór egzaminów w szkołach państwowych. Egzamin ten obejmował tylko 5 przedmiotów. W szkołach kategorii B obowiązywał ten sam egzamin, z tą tylko różnicą, że odbywał się on w obecności komisji, wyznaczonej przez kuratorium okręgu szkolnego. W szkołach zaliczonych do kategorii „B z zastrzeżeniem” liczba egzaminów powiększona została do 7, przyczem egzamin ten również miał się odbywać przed komisją wyznaczoną przez kuratorium. Przedmiotami dodatkowymi w tych szkołach

miały być fizyka oraz jeden z języków obcych.

W razie gdyby zarządzenie ministerstwa miało być utrzymane i miało obowiązywać jeszcze w bieżącym roku, uczniowie szkół kategorii „B” musieliby zdać taki sam egzamin jak uczniowie kategorii „B z zastrzeżeniem”.

W związku z tem w dniu wczorajszym odbyło się wstępne zebranie koła rodzicielskiego przy gimnazjach łódzkich, na którym postanowiono wystosować do ministerstwa W. R. i O.P. specjalny memoriał, z prośbą o odroczenie terminu wejścia w życie nowego zarządzenia, conajmniej o jeden rok.

Motywy memoriału, nieopozbawione słuszności, brzmią jak następuje:

Egzaminy maturalne rozpoczynają się zazwyczaj w pierwszych dniach maja. Do dnia 15 marca szkoły muszą przedłożyć w kuratorium wszelkie materiały i dokumenty, związane z temi egzaminami. Liczyć się więc należy z tem, że okres egzaminów już się rozpoczyna i wszelkie zmiany, jakie zostają wprowadzone na kilka dni przed tym okresem musiałby odbić się ujemnie na przebiegu egzaminów maturalnych.

Gdyby uczniowie szkół kategorii B zostali powiadomieni o oczekującym ich rozszerzonym egzaminie na początku roku szkolnego, albo też przed kilku bodaj miesiącami, mogliby się do egzaminów tych odpowiednio przygotować. Mieliby wprawdzie egzamin trudniejszy, ale przedmioty nim objęte, byłyby przez nich w dostatecznej mierze opanowane. Obecnie

nikt już nie będzie się mógł w dostatecznej mierze do rozszerzonego egzaminu dojrzałości przygotować.

Nastąpią więc przykre niespodzianki na egzaminach, które w bardzo dotkliwy sposób skrzywdzą tegorocznych maturzystów.

W związku z tem koła rodzicielskie mają nadzieję, że ministerstwo oświaty odroczy termin wejścia w życie rozporządzenia o rozszerzonych egzaminach maturalnych do przyszłego roku szkolnego.

Memoriał ten, ze względu na interesy młodzieży szkolnej, zaskoczonych w przededniu egzaminów perspektywą zdawania z przedmiotów, do których się nie przygotowała, zasługuje ze wszechmiar na poparcie czynników m. rodzajnych. (k)

TEATR MIEJSKI. Dziś środa, czwartek i piątek w dalszym ciągu sensacyjna sztuka Rice'a „Ullica”...

TEATR KAMERALNY. Wobec wielkiego powodzenia, jakim cieszy się występy Stefani Jarkowskiej kierownictwu teatrów udało się zatrzymać tę popularną artystkę...

TEATR POPULARNY. Celem uprzyjemnienia najszerszym warstwom możność wżycia szlagierowej operetki Lehara „Hrabia Luxemburg”...

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA. Jutro, tj. w czwartek, dnia 12 b. m. występy zespołu artystów rewii krakowskiej...

DZISIEJSZY KONCERT BRONISŁAWA HUBERMANA. Dziś, w środę grać będzie w Filharmonii mistrz nad mistrze, jakim się bezsprzecznie Bronisław Huberman...

OSTATNI WIECZÓR BALETU WIEDENSKIEGO. Jutro, to jest w czwartek, odbędzie się w sali Filharmonii drugi, a zarazem ostatni wieczór sławnego baletu wiedeńskiego...

Z WYSTAWY OBRAZÓW A. BEHRMANA. Wystawa obrazów znanego artysty-malarza Adolfa Behrmana...

Dźwiękowy Teatr świetlny „CASINO”. Dziś i dni następnych. największy film sezonu, przewyższający film „Parada Miłości”...

Reżyseria słynnego Ernesta Lubitscha. W roli głównej najcudowniejsze zjawisko ekranu, przemila Jeanette Mac Donald...

Nadprogram dodatek dźwiękowy i aktualności krajowe. Początek seansów o godz. 4, 6, 8, 10.15, w sob. i niedziele o godz. 12-jej. Passepartout i bilety wolnego wejścia prócz urzędowych nieważne do odwołania...

Dla uniknięcia natłoku uprasza się o przybywanie na wcześniejsze seanse.

Reżyseria słynnego Ernesta Lubitscha.

W roli głównej najcudowniejsze zjawisko ekranu, przemila Jeanette Mac Donald

Nadprogram dodatek dźwiękowy i aktualności krajowe.

Początek seansów o godz. 4, 6, 8, 10.15, w sob. i niedziele o godz. 12-jej.

Passepartout i bilety wolnego wejścia prócz urzędowych nieważne do odwołania.

Dla uniknięcia natłoku uprasza się o przybywanie na wcześniejsze seanse.

Pełna tabela wygranych 1-go dnia ciągnięcia 5 klasy loterii państwowej.

Table with lottery numbers and prizes. Columns include prize amounts (e.g., Zł. 75.000) and corresponding winning numbers.

Do wszystkich P. T. Graczy! Wypłacamy natychmiastowo wszelkie wygrane oraz stawki!

S. JATKA, PIOTRKOWSKA 22, PIOTRKÓWKA 66, PABJANICE, PL. DĄBR. 3.

STAWKI.

Large table of lottery numbers and prizes. Includes sub-sections for 'I-sze ciągnięcie' and 'II-gie ciągnięcie'.

STAWKI.

Table of lottery numbers and prizes, continuing from the previous section.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sułc, Leinwebra (Plac Wolności 2), Sułc, J. Hartmana (Młynarska 1), W. Danieleckiego (ul. Piotrkowska 127), A. Perelman (Ceglana 64)...

W. I. Z. O. W lokalu W. I. Z. O., Sienkiewicza Nr. 26, dziś o godz. 9-jej wieczorem p. dr. Filip Friedman wygłosi odczyt n. t. „Z przeszłości żydów w Łodzi”. — Wejście bezpłatne

KURSY KROJU I SZYCIA. W ubiegłym tygodniu zostały otwarte w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 15 „Kursy Kroju i Szycia” pod kierownictwem długoletniego instruktora kurewów kroju przy Tow. „Ort” w Łodzi, p. A. Rogozińskiego.

Pisarze polscy protestują

przeciw skasowaniu nagrody literackiej miasta Łodzi i ostro potępiają „orzeczenie” prezydenta Ziemięckiego.

Odpowiedź najznakomitszych powieściopisarzy, krytyków i poetów.

Warszawa, 9 marca.

Donosiliśmy już, jak głośnie echem odbiły się w warszawskim świecie literackim wiadomości o skasowaniu przez magistrat m. Łodzi nagrody literackiej przez skreślenie w budżecie miejskim na rok nadchodzący sumy 10,000 zł. na ten cel przeznaczonej.

Daleko jednak większe wrażenie, niż sam fakt skreślenia z budżetu kwoty na nagrodę, wywołało złożone przez prezydenta Ziemięckiego na posiedzeniu rady miejskiej oświadczenie, w którym fero-wał on wyrok na literaturę współczesną polską w sensie jaknajmniej dla niej korzystnym.

To wkroczenie przez prezydenta miasta na tereny krytyki literackiej — i wydanie „orzeczenia”, głoszącego, że w Polsce nie ma już kogo nagradzać — spotkało się z wręcz żywiołowym odporem całej polskiej krytyki literackiej.

Już w niedzielnym numerze „Republiki” podawaliśmy głosy dwu wybitnych polskich znawców literatury — Jana Lorentowicza i Karola Irzykowskiego — o tym wyjątkowym zupełnie fakcie zatracenia poczucia kompetencji, jakim było wystąpienie prezydenta Ziemięckiego.

Karol Irzykowski jest cocjalistą, współpracownikiem „Robotnika”, a więc towarzyszem partyjnym prezydenta Ziemięckiego. Dlatego też opinii jego nie można przypisać tendencji jakichkolwiek innych, aniżeli prawdziwe poczucie niewłaściwości orzeczenia o wartości współczesnej literatury polskiej, do którego wygłoszenia uznał się uprawniony szef łódzkich władz samorządowych.

A Karol Irzykowski nazwał oświadczenie prezydenta Ziemięckiego

„impertynencją” i „bezczełnością...”

„Kurier Poranny” zabiera również głos. W specjalnym artykule znajdujemy ustępy następujące:

„Jeden ze złośliwych paryskich krytyków literackich opowiada o strasznym śnie, jaki miał jeden z pilnych czy-

Zanim się pobierzecie

zwróćcie się do poradni przedślubnej.

W ciągu ubiegłego roku zgłosiło się do miejskiej poradni przedślubnej 447 osób, w tej liczbie po raz pierwszy 239, po raz drugi 208.

Z pośród zgłaszających się po raz pierwszy było 199 mężczyzn i 40 kobiet w wieku od 20 do 30 lat zgłosiło się 181 osób, od 30 do 40 lat — 52 osoby, od 40—50 5 osób, od 50 do 60 lat — 1 osoba

Według zajęć zgłosiło się pracowników fizycznych 144, pracowników umysłowych 95. Wyrażono zgodę na zawarcie małżeństwa 53 osobom, odmówiono zgody 2, pozostałe osoby skierowano do ściślejszego badania. Skierowano do leczenia 38 osób.

Fakt, że tylko 22 proc. uzyskuje zgodę kierownictwa poradni na zawarcie ślubu tłumaczy się tem, że duży odsetek zgłaszających się nie zjawia się do badania ściślejszych, wielu przychodzi, nie będąc wogóle zdecydowanymi co do terminu zawarcia ślubu, wielu — w celu dowiedzenia się o swym stanie zdrowia.

Podkreślić należy duży odsetek (15 proc.) chorych, których skierowano do dalszego leczenia się.

telników współczesnej literatury francuskiej.

Śniło mu się, że został utworzony literacki Trybunał Stanu dla osądzenia zbrodni i występów popełnionych piórem przez francuskich pisarzy.

Trybunał miał się składać z sześciu członków. Znalaziono jednak tylko pięciu, których po odpowiednim egzaminie uznano za godnych do pełnienia obowiązków sędziowskich.

Egzamin polegał na zacytowaniu z powieści dwudziestu wierszy Racina, trzech wierszy prozy Bossueta, jednej straży Horacego i pracy piśmiennej na półtorej stronie kajetu szkolnego, z dopuszczeniem co najwyżej ośmiu błędów ortograficznych, ale bez zwrotów niegramatycznych i bezsensownych.

Byłoby bardzo ciekawe, gdyby któremu z polskich czytelników przysnił się sen podobny odnośnie do polskiej twórczości literackiej... A może „towarzysz” Ziemięcki, który wydał ryczałtowy wyrok śmierci na wszystkich polskich literatów, jako prezydent miasta Łodzi, miał właśnie takie sny i gadał pod wpływem koszarów?

To jednak wydaje się być pewne, że właśnie p. Ziemięcki nie przetrwałby tego egzaminu, o którym śniło się czytelnikowi francuskiemu. Wyrok jego zatem jest objawem

uzurpacji, sadyzmu i niepraworządności a był podyktowany chyba żądzą pom-

szczenia na literatach męczeństwa pierwszych brześcian.

Ze swej strony „Republika” zwróciła się przez swój warszawski oddział redakcyjny do innych jeszcze wybitnych przedstawicieli literatury i krytyki z prośbą o wypowiedzenie się na temat skasowania nagrody literackiej przez magistrat łódzki i oświadczenia, złożonego przy tej sposobności przez prezydenta Ziemięckiego.

Mistrz współczesnej polskiej prozy powieściowej —

Juliusz Kadłun-Bandrowski

mówi nam:
— Uważam, że skasowanie nagrody literackiej przez magistrat łódzki jest jednym z największych skandali literackich lat ostatnich.

Rola samorządu w popieraniu twórczości artystycznej zaznaczyła się właśnie w sposób najbardziej celowy przez przyznawanie nagród. Pomoc ta przysłał wtedy, gdy twórczość artystyczna przechodziła najcięższy swój okres.

Dlaczego prezydent wielkiego miasta ośmiesza się, twierdząc, że niema kogo nagradzać, kiedy dwa pokolenia literatów polskich tworzą i rozwijają się świetnie — nie wiem naprawdę.

Wiem natomiast, że twierdzenie to jest njezem nieusprawiedliwione,

nie da się njezem wytłumaczyć, jest naj-

zupełniej niezrozumiałe, ale — przez to tembardziej skandaliczne...

Prezes Związku Syndykatu Dziennikarzy Polskich, jeden z najbardziej wnikliwych krytyków literackich, autor wspaniałych feljetonów krytycznych w „Kurierze Warszawskim” —

Zdzisław Dębicki.

oświadcza z właściwym sobie umiarem:

— Należy bardzo żałować, że magistrat łódzki zdecydował się znieść swoją nagrodę literacką.

Tembardziej przecięż, że właśnie Łodzi miastu, w którym koncentruje się życie materialne było potrzebne zamknięcie, że i dla życia duchowego to miasto ma zrozumienie.

Znakomity krytyk, literat, tłumacz-poeta, publicysta społeczny

Dr. Tadeusz Boy-Zełeński

powiada krótko:

— Enuncjację prezydenta Ziemięckiego uważam za coś

fantastycznie nieprzyzwoitego.

Można nawet skasować nagrodę. Można powiedzieć, że się na to niema pieniędzy. Nie gospodaruję w cudzej kieszeni Ale wydawać takie wyroki na literaturę to — powtarzam —

fantastyczna nieprzyzwoitość.

Poeta i autor dramatyczny, najbardziej cięty i wymagający krytyk teatralny,

Antoni Słonimski.

wyraża się nie mniej zdecydowanie, niż Karol Irzykowski:

— Bezczelność! Obliczanie, że niema już literata wartego 10 tysięcy (a może jest literat za 9,500?...) — to arogancja. Dla mnie jest w tem wystąpieniu prezydenta Ziemięckiego niewątpliwy znak „szoberysty”.

To przeczcież tak, jakbym ja powiedział, że nie będę płacił podatków miejskich, bo mi się nie podoba magistrat i ma dosyć pieniędzy...

Zresztą jeszcze o tem napiszę...

Religje świata.

Podług podanego przez wiedeńską „Reichspost” sprawozdania z odczytu pralata dra Innitzera, byłego ministra, można obliczać, że obecnie jest następujący podział ludności świata według wyznania: 352 miljonów katolików, 304 miljonów zwolenników Konfucjusza, 240 miljonów mahometan, 224 miljonów hindusów, 164 miljonów protestantów, 140 miljonów buddystów, 137 miljonów prawosławnych, 122 miljonów pogan, 16 miljonów szintoistów, 16 miljonów żydów oraz 76 milj. ludzi o nieokreślonej religii.

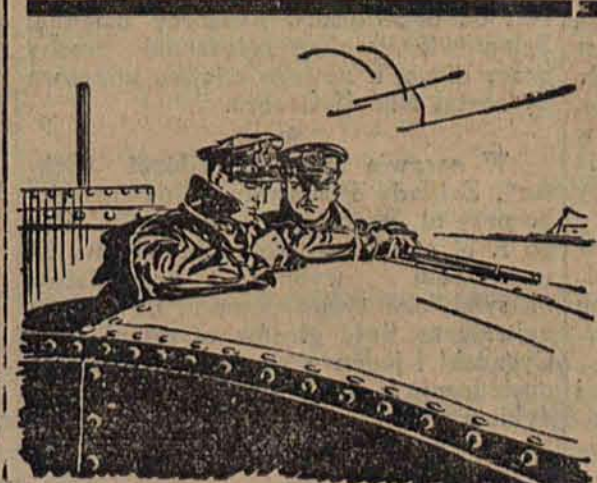
Radjoprogram.

ŚRODA, dnia 11 marca 1931 roku.

11.58—12.05 Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15 Muzyka z płyt gramofonowych f. A. Klingbell. Łódź. Piotrkowska 160. 13.15—13.25 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów: Kin. 13.25—15.50 Przerwa 15.50—16.10 Radiokronika — wygl. dr. Marian Stepowski (tr. z W-wy) 16.15—16.45 Program dla dzieci. Wesoly feljton Eugeniusza Porębskiego „Magik amerykański”. 2) Transmisja z Wilna. Opowiadanie H. Hohendlingerówny p. t. „Kocia wdzięczność”. 16.45—17.15 Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 17.15—17.40 Odczyt z Katowic. „Pół dnia w bułgarskiej wsi” wygl. prof. K. Simm. 17.45—18.45 Koncert muzyki rosyjskiej w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Józefa Ozimnińskiego (tr. z W-wy) 18.45—19.10 Rozmaitości 19.10—19.20 Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczytanie programu na dzień nast. 19.20—19.35 Odczyt zorganizowany przez Łódzkie Towarzystwo Zwalczenia Rakaka. „Co każdy o chorobie raka wiedzieć powinien” — wygl. dr. med. Barciński. 19.35—19.40 Płyty gramofonowe 19.40—19.55 Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 20.00—20.15 Wśród książek — przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. Henryk Mościcki (tr. z Warszawy). 20.15—20.30 Pogadanka o Danji (tr. z W-wy) 20.30—21.30 Koncert narodowościowy duński (tr. z W-wy). 21.30 — 21.45 Kwadrans literacki. Janusz Meissner. Nowela p. t. „Wiedźma”. (tr. z W-wy) 21.45—22.20 Koncert kameralny z Warszawy. 22.20—22.35 Feljton p. t. „Życie zamrożone” — wygl. dr. Jerzy Szpakowski (tr. z W-wy). 22.35—24.00 Komunikaty: PAT., meteorologiczny, policyjny, sportowy oraz muzyka taneczna z Warszawy.

CZWARTEK, dnia 12 marca 1931 r.

Godz. 11.58—12.05. Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 12.10—12.35 Muzyka z płyt gramof firmy A. Klingbell Łódź, Piotrkowska Nr. 160. 12.35 Koncert szkolny z Filharmonji Warszawskiej Wyk: Ork. Filharm pod dyr. J. Ozimnińskiego. Chór Akademickiego Koła Muz. pod dyr. Tad Czudnowskiego, Jan Romejko (baryton), Wł. Wochniak (skrzyp.) i L. Urstein (akomp.) W programie utwory Beethovena, Brahmsa, Mikolaja Gomółki i St. Moniuszki. 14.00—14.30 Przerwa. 14.30—14.55 „Ogródki działkowe” — wygl. p. Z. Kunińska (tr. z W-wy), 14.55—15.35 Przerwa. 15.35—15.50 Komunikat Ligii Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej z Warszawy. 15.50—16.10 Odczyt z Wilna „Opozycja Erosa” — wygl. dr. St. Szelęgowski. 16.15—17.15 Muzyka z płyt gramof. z Warszawy. 17.15—17.40 „Śmierć cara Aleksandra II” — wygl. prof. Henryk Mościcki (tr. z W-wy), 17.45—18.45 Koncert kameralny z W-wy Wyk: Róża Benzefowa (fort) Jadwiga Hejdukowska (mezzosopran), Lidja Kmitowa (skrzyp.) i L. Urstein (akomp.). 18.45—19.10 Rozmaitości. 19.10—19.25 Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczyt programu na dz. nast. 19.25—19.40 Płyty gramof. z W-wy. 19.40—19.55 Prasowy dziennik radiowy z W-wy. 20.00—20.15 Feljton pt. „W starych pracowniach malarzkich” — wygl. red. Jan Kleczyński (tr. z W-wy) 20.15—20.30 Pogadanka radiotechniczna z W-wy. 20.30—21.30 Transmisja ze Lwowa. 21.30—22.15 Słuchowisko z Warszawy „Salome” — Wilde’a 22.15—22.35 Koncert kwartetu Kre’tly (tr. z W-wy). 22.35—24.00 Komunikaty: PAT. meteor., polic., sport., oraz muzyka taneczna z Warszawy

Na żądanie szkół, które jeszcze nie widziały tego filmu jeszcze tygi o dziś nieodwołalnie poraz ostatni.

Dźwiękowe

Wiatr od morza

Według motywów Stefana Żeromskiego.

Początek o 4-ej, ostatni o 10.15 wiecz., w soboty i niedziele o godz. 12-ej w południe.

Ceny miejsc zniżone zł. 1, 1.50, 2.50.

Układ waloryzacyjny polsko-niemiecki.

Szerokie koła zainteresowanych od dłuższego już czasu oczekiwały wejścia w życie układu waloryzacyjnego polsko-niemieckiego zawartego w lipcu 1928 r. Po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych układ ten uzyskuje moc prawa z dniem 16 lutego b.r. (opublikowany jest w dzienniku ustaw w dniu 7 bież. mies.).

Przy ożywionych zdawna stosunkach kredytowych uporządkowanie dziedziny waloryzacji w tej sferze jest nadzwyczaj pożądane; obywatele niemieccy mają wiele wierzycielności — zwłaszcza hipotecznych u nas, i — odwrotnie, nasi obywatele w Rzeszy.

Poza obszernymi postanowieniami o obligacjach przemysłowych, ubezpieczeniach, ziemstwach, prowincjonalnych kasach pożyczkowych, które to postanowienia mają w lwiej części zastosowanie w b. dzielnicy pruskiej, układ zawiera normy ogólne, które są interesujące także dla naszej dzielnicy.

Ogólna zasada w tej mierze jest sformułowana w ten sposób, że przy stosowaniu przepisów o przeliczeniach, obywatele jednego państwa będą traktowani w drugim z umawiających się państw NARÓWNI z własnymi obywatelami, dotyczy to także osób prawnych.

Regułą więc jest równouprawnienie obywateli obu stron umawiających się. Odpadnie więc w procesach konieczność ustalania obywatelstwa dla ewent. zastosowania odwetu w stosunku do cudzoziemca jak to przewidują przepisy waloryzacyjne.

Do wyjątków należą zasady o terminach płatności zwaloryzowanych zobowiązań. Jeżeli bowiem w przepisach polskich przewidziane są dla płatności kwoty terminy późniejsze, niż w niemieckich, wierzyciel polski może domagać się zapłaty dopiero w tych terminach; vice versa to samo dotyczy terminów wskazanych w przepisach niemieckich i obywateli niemieckich.

Wprowadzając zasadę zrównania praw obywateli kontrahenta z własnymi, układ zarazem wprowadza także wskazówki, które prawo stosować należy.

Tak więc hipoteki podlegają prawu miejsca, gdzie znajduje się nieruchomości.

Giełda zbożowa.

Warszawa, 10 marca

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były średnie przy tendencji mocniejszej. Notowano za 100 kilogramów: parvitet w wagonie Warszawa: żyto 19 i pół — 20; pszenica 27—28, owies jednolity 21 i pół—22 i pół; zbierany 18 i pół—20 i pół, jęczmień na kaszę 19—20, jęczmień browarny 23—24, mąka pszenna luksusowa 52—62, mąka pszenna 4-proc. 45—52, mąka żytnia 34—35, otręby pszenne szale 17—18, otręby pszenne średnie 16—17, otręby żytnie 15—16, groch polny jadalny 25—28, groch „Victoria” 29—32, kuchy lniane 29 i pół—30 i pół, kuchy rzenakowe 19—20, koniczyzna czerwona bez kamionki o czystości do 97 proc. 270—400, wyka siewna 29—33, seradela podwójnie czyszczona 64—68, peluska siewna 34—38, lubin niebieski 21—22 i pół, lubin żółty siewny 35 — 38.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 9 marca. Bawelna amerykańska, zamknięcie: marzec 5.88, kwiecień 5.92, maj 5.96, czerwiec 6.00, lipiec 6.05, sierpień 6.09, wrzesień 6.13, październik 6.17, listopad 6.21, grudzień 6.25, styczeń 6.32, luty 6.32.
Liverpool, 9 marca. Bawelna egipska, zamknięcie: marzec 9.24, maj 9.23, lipiec 9.31, wrzesień 9.43, październik 9.43, listopad 9.49, styczeń 9.61, luty 10.75.
Aleksandria, 9 marca. Bawelna egipska, zamknięcie: Sakellaris: marzec 17.70, maj 18.22, lipiec 18.55, listopad 19.50, styczeń 19.77. Ashmouni: kwiecień 12.58, czerwiec 12.80, sierpień 12.95, październik 13.35.
Nowy Jork, 9 marca. Bawelna amerykańska, zamknięcie: loco 10.95. Kontrakty pol: marzec 10.85, kwiecień 10.94, maj 11.07, czerwiec 11.17, lipiec 11.30, sierpień 11.39, wrzesień 11.48, październik 11.58, listopad 11.69, grudzień 11.81, styczeń 11.89.
Nowy Jork, 9 marca. Bawelna amerykańska, zamknięcie: loco 10.64, marzec 10.86, maj 11.08, lipiec 11.32, październik 11.61, grudzień 11.91.

mość. To samo dotyczy wierzycielności osobistej zabezpieczonej hipoteką, jeżeli dłużnik osobisty znajduje się jeszcze w tem samym państwie.

Pozatem bez względu na umowę stron co do miejsca wypełnienia zobowiązania — miarodajnym jest przy waloryzacji ustawodawstwo tego państwa

na obszarze którego dłużnik w chwili sądownego dochodzenia wierzycielności ma swe miejsce zamieszkania.

Pożyczki publiczne i przez państwo gwarantowane podlegają przeliczeniu według ustaw tego państwa, na obszarze którego w dniu wejścia w życie układu dłużnik ma swą siedzibę.

Zamknięcie kas

Polskiego Banku przemysłowego.

Zobowiązania inkasowe są honorowane

W uzupełnieniu naszych informacji o trudnościach płatniczych Polskiego Banku Przemysłowego donosimy, iż łódzki oddział tego banku wstrzymał wypłaty od poniedziałku bieżącego tygodnia z polecenia centrali. Zaznaczyć należy, iż wypłaty z tytułu operacji inkasowych odbywają się normalnie. Bank do chwili

zawieszenia wypłat wypłacił w Łodzi z tytułu wkładów około pół miliona, t.j. większą część należności. Uzyskanie przez bank nadzoru pozwolił tej instytucji przeprowadzić plan sanacyjny i w okresie moratorium pretensje wierzycieli zostaną całkowicie zaspokojone. (c)

Upadłości, układy i nadzory.

Firmie „Bronisław Sinderman i S-ka”, sprzedaż towarów manufakturowych przy ul. Rokicińskiej nr. 9 udzieleno w dniu 17 czerwca r.ub. odroczenie wypłat na trzy miesiące.

Bilans firmy skorygowany przez sędziego eksperta sędziego handlowego Roszaka przed udzieleniem nadzoru zamknął się sumą 1.054.047 zł. z czego po stronie pasywów kapitał własny (nadwyżka aktywów nad pasywami) wynosił 93.376 zł.

Aktywa płynne stanowiły pozycję kasy — zł. 2933 i weksli zł. 468, półpłynne, towary 63216 zł., oraz dłużnicy 318.045 zł. Reszta aktywów stanowiły nieruchomości 650.000 zł., oraz ruchomości 19.384 zł.

Na całość pasywów zaś złożyły się następujące pozycje: Towarzystwo kredytowe zł. 102.423, Oskar Stelzig — 160.000 zł., akcepty 517.469.

Opinia sędziego eksperta była nader przychylna dla firmy, nie też dziwnego, że sąd uwzględnił podanie o odroczenie wypłat.

W okresie pierwszych trzech miesięcy nadzoru, jednak sanacja firmy nie zrobiła znacznych rezultatów, albowiem z jednej strony ściganie należności napotkało na znaczne trudności wobec dłu gotrwałego kryzysu, z drugiej zaś strony wyłoniła się konieczność ściągania dłużników na drodze sądowej, co pociągnęło za sobą znaczne wydatki na opłatę kosztów sądowych i egzekucyjnych.

Również wartość nieruchomości firmy znacznie spadła i na wypadek sprzedaży tych domów nie można byłoby osiągnąć sumy, wykazanej w aktywach na zł. 650.000. Z tego powodu współwłaściciele firmy Bronisław Sinderman i Teodor Weber przewidywali niemożność za spokojenia wszystkich swoich wierzycieli i za pośrednictwem swego pełnomocnika — adwokata Tujakowskiego, zwrócili się do Sądu o otwarcie postępowania układowego z wierzycielami.

Jako propozycję układową przedstawił: zmniejszenie wszystkich długów o 30 proc. i spłatę tychże 70 proc. w pięciu ratach, z których pierwsza w wysokości 10 proc. będzie zapłaconą przez nich nie później, jak w jeden rok od daty uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ, pozostałe raty każda w wysokości 15 proc. mają być płatne, druga rata w trzy miesiące, trzecia w sześć miesięcy, czwarta w dziewięć miesięcy i ostatnia w dwanaście miesięcy po terminie płatności pierwszej raty.

Jako rekojmienie wykonania warunków układu petenci wysunęli gotowość zapłacenia na rzecz wszystkich wierzycieli kaucję hipoteczną do wysokości wszystkich, zgłoszonych pretensyj.

Sąd przychylił się do prośby firmy i decyzją z dnia 26 września r. ub. zarządził otwarcie postępowania układowego.

W zarządzonych przez Sędziego Komisarza terminach sprawdzania wierzycielności, zgłosiło się 47 wierzycieli, których pretensje zostały przyjęte na ogólną sumę zł. 360.945.

Na ostatecznym zebraniu w dniu 30 stycznia r. b. adwokat Tujakowski podtrzymał zgłoszone propozycje układowe firmy i oświadczył, iż Bronisław Sinderman osobiście i na swój koszt zobowiązuje się wnieść na swoje nieruchomości kaucję hipoteczną w sumie zł. 304.429, — jako zabezpieczenie spłaty należności wierzycieli, z tym zastrzeżeniem, że w razie gdyby którykolwiek z wierzycieli, zabezpieczonych tą kaucją w przeciągu trzech lat od daty uprawomocnienia się wyroku, zatwierdzającego układ, nie uzyskał odpowiedniego ostrzeżenia hipotecznego w drodze zabezpieczenia powództwa o zmianę przysługującej mu kaucji na czysty dług hipoteczny i nie wniósł tego ostrzeżenia do hipoteki, to przypadająca mu odpowiednia część kaucji hipotecznej ulegnie automatycznemu, bez specjalnego aktu, wykreśleniu z hipoteki na wniosek samego Sindermana.

Na powyższe warunki wypowiedzieli swoją zgodę wszyscy obecni na zebraniu wierzyciele w liczbie 44 na sumę 356.518 złotych.

Ponadto sam Sinderman zobowiązał się w ciągu siedmiu dni przeprowadzić formalności wniesienia kaucji hipotecznej na zabezpieczenie warunków układu od daty uprawomocnienia się układu.

Sąd na posiedzeniu w dniu 6 marca r. b. układ zatwierdził, i uchylił odroczenie wypłat.

W sprawie upadłości Ignacego Stróńskiego, właściciela piekarni z Rudy Pabjanickiej, ogłoszonej w końcu lipca r. ub. udzielono upadłemu glejtu na dalsze trzy miesiące.

W sprawie firmy „Koperl Gutman i Perelberg”, Magistracka 21, w której, jak wiemy udzielono odroczenia wypłat w dniu 18 lipca r.ub., zaś w dniu 14 października r. ub. zarządzono otwarcie postępowania układowego, zwolniony został od obowiązków nadzorczy Emanuel Szlamowicz, wobec zgłoszonej prośby przez niego, a na jego miejsce mianowany został Rudolf Grebsz.

W sprawie upadłości „Józef Richter”, Zakłady Przemysłu Włókienniczego przy ul. Skorupki 19, w dniu 28 lutego r. b. odbyło się zebranie wierzycieli w celu wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych, na którym największą ilość głosów otrzymał adw. Cygański i jeden z wierzycieli. Sąd na posiedzeniu z dn. 9 b.m. mianował syndykiem tymczasowym adw. Józefa Łaskiego.

Trudności sp. akc. Dietel.

Wniosła podanie o odroczenie wypłat spółka akcyjna przemysłu włókienniczego H. Dietel w Sosnowcu. Przedsiębiorstwo to założone zostało w roku 1878. Jako spółka akcyjna istnieje od 1922 r.

Fabryka posiada 50 tysięcy wrzecion do wyrobu przędzy wełnianej. Zatrudnia ponad 1000 robotników. Kapitał akcyjny wynosi 5 milj. zł. (c)

Podatki w marcu.

Izba skarbowa przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w marcu płatne są jeszcze następujące podatki: 1) do 15 marca — podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w lutym b. r. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze i nadto płatne są zaległości, odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w czerwcu; tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy z terminem płatności w tym miesiącu. (c)

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji Kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą.
CEGIELNIANA 15, tel. 129-30, dawniej Wólczańska 17.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 10 marca.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla niektórych dewiz była mocna przy obrotach nieco zwiększonych. Słabiej kształtowały się dewizy na Paryż i Medjolan. Dolarem gotówkowym obracało się po 8.92. Notowano dewizy: Bruksela — 124.44, Amsterdam — 357.90, Londyn — 43.35 i trzy czwarte, New York — 8.918, Paryż — 34.94, Praga — 26.44 i pół, Zurych — 171.77 i pół, Wiedeń — 125.47, Medjolan — 46.76; w obrotach międzybankowych Berlin — 212.50, dolar gotówkowy 8.92 i pół, rubel złoty — 4.80, rubel srebrny — 1.50, bilon — 0.72, czerwonec — 4.82.

AKCJE. Na rynku akcyjnym obroty dość ograniczone przy tendencji słabszej. Notowano: Bank Polski — 137—136, Bank Zarobkowy — 65, Ostrowieckie — 42, 41 i jedna czwarta, Starachowice — 12.40 — 11.50.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie papierów państwowych mocniejsza była jedynie 5 proc. pożycz. konwersyjna, dla pozostałych walorów i premjówek — słabsza. Notowano: 4 proc. inwestycyjna zwykła — 95, serjowa — 101 i pół, 5 proc. konwersyjna — 48 i trzy czwarte — 49 i jedna czwarta, 6 proc. dolarowa — 73 i trzy czwarte — 74 i pół 10 proc. kolejowa — 103 i pół, 8 proc. oblig. B. G. K. budowl. — 93. W dziale prywatnych papierów lokacyjnych słabsze były 4 i pół proc. listy m. Warszawy, dla pozostałych tendencja była nieco mocniejsza, na ogół obroty były małe. Notowano 4 i pół proc. ziemskie — 52 i jedna czwarta, 4 i pół proc. m. W-wy — 51 i trzy czwarte 5 proc. m. W-wy — 56; jedna czwarta, 8 proc. m. W-wy 72 i pół — 72.40, 8 proc. m. Częstochowy — 63 i pół, 6 proc. m. W-wy z 1926 r. 6-ta em. — 50. Drobne transakcje: pożycz. budowl. — 45 — 45 i pół, 6 proc. oblig. m. W-wy 8-ma i 9-ta em. — 48 i pół, dolarówka — 48, 3-cia em. — 47.

Czy już wysłałeś życzenia do Marszałka Piłsudskiego?

Marlena Dietrich, Gary Cooper i Adolf Menjou

w filmie „MAROKO”

Wykreścanie kota ogonem.

Magistrat odpowiada na zarzuty radnych, posługując się niewybredną demagogią. „Jestem partyjnikiem i nim pozostanę” — oświadcza prezydent Ziemiecki.

O g. 9 wieczorem pod przewodnictwem wiceprezesa dr. Szyfmana rozpoczął się dalszy ciąg sesji budżetowej rady miejskiej. Jako pierwszy zabrał głos prez. Ziemiecki, który odpowiedział na wszystkie zarzuty, wysuwane w czasie onegdajszej debaty generalnej nad budżetem.

Prez. Ziemiecki podkreślił na wstępie swego przemówienia, że o szczegółach stawianych magistratowi zarzutów mówić będzie podczas dyskusji szczegółowej, obecnie chce tylko poruszyć kwestie ogólne.

— Zgadza się — mówi prez. Ziemiecki — ze zdaniem wielu radnych, że należało w latach dobrych tworzyć zapasy na lata złe, aby obecnie, kiedy Łódź znajduje się w tak krytycznej sytuacji, miasto mogło stać na trwałych podstawach. Zastanowić się jednak należy, czy jest to w Łodzi możliwe. Łódź ma straszliwe potrzeby, które tak naciskają na zarząd miasta, że żaden z magistratów nie jest w możności im sprostać. Potrzeby te sprawiają, że gdy własnie przychodzi lata dobre, zarządy miejskie starają się zatać te wszystkie dziury, które powstały w okresie lat „czarnych”. Dzieje się to nie tylko w Łodzi, ale i w całej Polsce.

— Jeśli chodzi o podatki — mówi dalej prez. Ziemiecki — muszę zwrócić uwagę, że jesteśmy tylko wykonawcami ustaw, że nie obciążamy specjalnie ludności miasta, lecz wykonujemy to, co nam nakazują ustawy samorządowe i państwowe. Zwrócić też pragnę uwagę, że większość naszych podatków nie są podatkami samodzielnymi, lecz dodatkami do podatków państwowych.

W dniu wczorajszym zarzucono nam, że zaległości podatkowe, które miasto posiada, zostały przez nas w ciągu roku ubiegłego tak wyegzekwowane, że obecnie już prawie nic w tym rezerwuarze nie zostało i że na tem opierać budżetu niepodobna. Stwierdzam, że tak nie jest. Wprawdzie zaległości zostały w znacznej mierze ściągnięte, ale w ciągu roku wytworzyły się nowe zaległości. Obecnie na podstawie danych dostarczonych mi przez wydział podatkowy magistratu mogę oświadczyć, że zaległe w Łodzi podatki sięgają sumy przeszło 10 mil. zł.

Z kolei pragnę odpowiedzieć na zarzuty dotyczące Polesia Konstantynowskiego. Uważam, że sceptycyzm niektórych panów radnych, iż kwoty z komornego nie będą przez nas ściągnięte, jest przesadzony. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń i danych, wiem z całą pewnością, że cała prelimitowana kwota z komornego wpłynie. Jest to po zycja realna. Zarzucano nam, że dopłacamy do tych domów z sum podatkowych płynących z podatków wszystkich obywateli. Tak jest istotnie. Nie widzę jednak powodu, dla którego miasto nie miałoby dopłacać. Nie wiem, co jest bar dziej usprawiedliwionem, czy fakt, że miasto musi dopłacać do biletów teatralnych, że musi dopłacać do utrzymania parków, z których korzystają ludzie, że miasto musi dopłacać do całego szeregu instytucji i urzędów, z których korzy-

stają obywatele, czy też, że miasto musi dopłacać do mieszkań, w których znaleźli lokum ludzie, bądź zupełnie tych mieszkań pozbawieni albo żyjący w potwornych warunkach mieszkaniowych. W na szem mniemaniu — mówi prez. Ziemiecki — sprawa Polesia Konstantynowskiego jest dodatnim punktem naszego programu.

— Zarzucają nam nierównomierne przyznawanie subsydiów. Proszę panów, — mówi prez. Ziemiecki — przyszedłem tutaj do Łodzi na stanowisko prezidenta miasta z grup socjalistycznych. Przyszedłem tu jako pepesowiec, przyszedłem jako socjalista. O ile istnieją instytucje ideowe nam bliskie, to jako wybrany mąż zaufania klasy pracującej muszę dbać o to, aby instytucje te otrzymały od nas pomoc.

Jestem partyjnikiem i zostanie nim do śmierci.

ale doskonale zdaję sobie sprawę z tego, kiedy i w jakim momencie trzeba wyeliminować względy partyjne, a kiedy nie. Stwierdzam, że tu, w radzie miejskiej, starałem się o zachowanie maksimum obiektywizmu.

Z kolei zabrał głos referent generalny r. Andrzejak, który raz jeszcze przytoczył wszystkie cyfry budżetowe, stwierdzając, że, jego zdaniem, są one zupełnie realne i że budżet nie będzie zamknięty deficytem. Wobec tego w imieniu komisji finansowo - budżetowej

prosi radę miejską o zatwierdzenie budżetu.

Po przemówieniu r. Andrzejaka przewodniczący dr. Szyfman zgłasza szereg wniosków.

Przewodnictwo obejmuje po raz pierwszy wybrany niedawno nowy wiceprezes rady miejskiej adw. Kempner. Ukazanie się jego za stołem przewodniczącego wywołuje oklaski. Mecenas Kempner dziękuje za zaufanie i oświadcza, że postara się wykazać jako przewodniczący jaknajdalej idącą bezstronność. Mec. Kempner przystępuje do szczegółowego czytania budżetu.

Dział pierwszy: administracja ogólna, drugi — majątek ogólny, trzeci — przedsiębiorstwa komunalne, czwarty — spłata długów — zostały uchwalone bez dyskusji.

W dziale 5-ym „drogi i place” r. Pfeiffer (NPR-lewica) proponuje podwyższenie sum przeznaczonych na wybrukowanie ulic do tej samej wysokości, jak w roku poprzednim. Suma ta w roku bieżącym zredukowana została o 850.000 zł. R. Pfeiffer uzasadnia swój wniosek tem, że ulice w Łodzi znajdują się w katastrofalnym stanie.

Oponuje przeciwko temu prez. Ziemiecki. Wniosek r. Pfeiffera upada. Z kolei przystąpiono do punktu „5-a” — regulacji miasta. W sprawie tej zabiera głos r. Wojewódzki, który z całą stanowczo-

ścią twierdzi, że plan regulacji opracowany przez magistrat jest nie do wykonania

R. Wojewódzki stwierdza, że stał na tem stanowisku stale. Trzy lata pracy magistratu zostały zmarnowane przy opracowywaniu planu. Im rychlej magistrat zerwie z nierealnej drogi, tem będzie lepiej dla miasta. R. Wojewódzki piętnuje niepowinowanie ludzi, którzy pragnęliby budować, a którym magistrat odrzuca ich projekty na podstawie efektywnego i nierealnego planu regulacyjnego. Zabija się w ten sposób wszelką inicjatywę, bez żadnego uzasadnienia. R. Wojewódzki uważa, że należy opracować realny plan, wykonywać etapami i z żelazną konsekwencją. Wobec tego, że obecny plan regulacji jest zupełnie niewykonalny, r. Wojewódzki uważa, że nie może zatwierdzić wydatków na ten cel przeznaczonych.

Wniosek r. Wojewódzkiego popiera również przedstawiciel właścicieli nieruchomości r. Schott. Przeciwno tym wywodom występuje lawnik wydziału budownictwa, Izdebski, który uzasadnia możliwość wykonania planu regulacyjnego. Dyskusja przeciągnęła się do późnej nocy. — sum —

Pabianice.

(Telefonem od własnego korespondenta)

KOMITET 19 MARCA.

Komitet obchodu imienin Marszałka Piłsudskiego z dr. Witoldem Eichlerem na czele przeprowadził na szeroką skalę zakrojoną akcję wysyłania pocztówek z życzeniami do Marszałka Piłsudskiego.

Szkoły powszechne w Pabianicach wysłały 2 tysiące pocztówek, zaś społeczeństwo dorosłych 5 tysięcy pocztówek. Program obchodu imienin obejmuje capstrzyk w dniu 18 marca oraz wieczorową akademję, urządzoną przez miejscowe seminarjum nauczycielskie, a w dniu 19 marca nabożeństwo, defiladę, akademję szkolne i wieczorowe — dla dorosłych.

BUDŻET MIEJSKI.

Na onegdajszym posiedzeniu komisja finansowo - budżetowa przyjęła w drugim i trzecim czytaniu budżet miasta na rok 1931 — 32.

W budżecie uwzględniono szereg nowych pozycji na instytucje kulturalno-oświatowe i opieki społecznej.

Budżet zostanie ostatecznie uchwalony przez radę miejską na posiedzeniu, które odbędzie się w poniedziałek dnia 16 b. m.

W. I. Z. O.

W lokalu W. I. Z. O. Sienkiewicza 26, dziś o godz. 9-ej wiecz. p.

Dr. Filip Friedman

wyłosi odczyt n. t. „Z przeszłości żydów w Łodzi”. Wejście bezpłatne.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi „SPLENDID” NARUTOWICZA 20.

Dzisiaj i dni następnym. Wspaniały dramat sportowy p. t.

„Syn białych gór”

rozgrywający się na tle groźnych a czarownych Alp. — Wspaniały panorama ośnieżonych szczytów i lodowców. — Emocjonująca biegnąca rarytatem i najosobnawszy skyöring za motocyklem. — Nocne poszukiwania górskiego pogotowia alpejskiego przy świetle pochodni.

W roli tytułowej:

LOUIS TRENKER

znakomity artysta i mistrz narciarstwa filmu „MONTE SANTO”.

Początek przedstawień o g. 4.30

Aparatura dźwiękowa: Western electric.

Ceny miejsc: Do godz. 6-ej zł. 1. 150 i 2.

ZE STOW. APLIK. SADOWYCH I ADWOKACKICH W ŁODZI.

Zarząd Stowarzyszenia Aplikantów Sądowych i adwokackich w Warszawie Oddział w Łodzi podaje do wiadomości Sz. Kolegów, że doroczne Walne Zebranie odbędzie się dnja 11 marca 1931 r. w pierwszym terminie o godz. 21-ej, w drugim o godz. 21 min. 30 w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Piotrkowskiej pod Nr. 91.

WYBORY DO GMINY ŻYDOWSKIEJ.

Wczoraj odbyło się posiedzenie grupy kupieckiej, przemysłowej i inteligentkiej w sprawie wyborów do gminy wyznaniowej żydowskiej.

Utworzono komitet organizacyjny celem samodzielnego przystąpienia do wyborów pod nazwą „Żydowski blok bezpartyjno-gospodarczy”.

Kino-Teatr Spółdzielni Sienkiewicza 40.

Dzisiaj i dni następnym

Wielki podwójny program:

II. Najweselejszy film

świata p. t. „Północne małżeństwo”

Na I seans ceny wszystkich miejsc po 50 gr. Następnym program: „Gdy północ wybieje” w rolach gł. Jacqueline Logan i Clive Brook. Wkrótce Król Królów

I. K. biała wampir to Gina Manes

w erotycznym filmie p. t. „SZAŁ”

w roli głównej znakomity komik

Ridolini

Początek seansów o godz. 4 pp., w soboty niedziele i święta o godz. 2 pp.

p/g. dzieła A. Strindberga

W roli męskiej

Lars Hanson

Wkrótce Król Królów

Dyrekcja Koncertów: **ALFRED STRAUCH**
Tel. 213-84.

SALA FILHARMONJI

Dziś gra

MISTRZ NAD MISTRZE

BRONISŁAW

HUBERMAN

Jutro, o godz. 8.30 wiecz.
Drugi i ostatni wieczór
sławego
Baletu Wiedeńskiego
Bodenwieser

- PROGRAM:
- Uroczyste wejście **BORTKIEWICZ**
 - Walc **CHOPIN**
 - Wir taneczny **CHOPIN**
 - Eccossaises **CHOPIN**
 - Wymiana faloań. — Motto: Kolysząca, brzmiąca, świat przenikająca święta fala.
Nadawca i odbiornik **Kolyszące się dzwony**
Ekstazyjne krety **J. STRAUSS**
 - Walc wiedeński **J. STRAUSS**
 - Tańce podług muzyki współczesnej **R. STRAUSS**
Taniec sztandarów **POULENC**
Skrzyżowane linje **CASELLA**
Galop **MEYER**
 - Demon - Maszyna
 - Dwa angielskie tańce narodowe
a. Staro - angielska pieśń ludowa
b. Angielski taniec marynarzy
 - Parodie:
a. Parodia baletowa
b. Jazzband.

Bilety na powyższe koncerty sprzedaje Kasa Filharmonji.

Zagubione zostały w dniu 8 b. m. wieczorem następujące dokumenty i weksle:
Zł. 200.—, pl. 12.2., wyst. Jerzy Stobiecki, z l. Pietruszka, pl. w Łodzi, Przejazd 2, na zł. 200.—, pl. 22.2., wyst. Jerzy Stobiecki, z l. I. Pietruszka, pl. w Łodzi, Przejazd 2, na zł. 200.—, pl. 2.3., wyst. Jerzy Stobiecki, z l. I. Pietruszka, pl. w Łodzi, Przejazd 2, protest na zł. 50.—, pl. 28.2., wyst. Izrael Frenkiel, z l. Z. Klein, pl. w Łodzi, Wodny Rynek 14.
Świadectwo urodzenia wydane przez Magistrat m. Łodzi i książka Kasy Chorych Nr. 660/620 na imię Elasz Wajntraub.
Weksle powyższe i dokumenty unieważniamy.
Uprasza się uczciwego znalazcę o zwrot takowych za wynagrodzeniem.
Wszelkie zastrzeżenia prawne poczyniono.
B. Ci F. I. J. Pietruszka
Zielona 2, tel. 142-38

PROSEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

„KOWALSKINA”

USUWA NAJSINIĘJSZE

BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
„**AP. KOWALSKI**” WARSZAWA.

SZKOŁA KOSMETYCZNA

dająca prawo otwarcia gabinetu **A. RYDEL**
Cegielińska 19, tel. 169-92. — Zapisy codziennie.

Komunikacja autobusowa

Łódź — Piotrków

Autobusy na powyższej linii odchodzą do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 wieczór z Dworca Południowego przy ul. Wólczańskiej Nr. 232, dojazd tramwajem 14. Czas przejazdu 1 godz. 30 min.

ZAGINAŁ pies rasy wilczej. Odprowadzić za wynagrodzeniem Wschodnia 65 Andrzej Mazur.
PRZYBLAKAŁ się pies, wyżeł brązowy, szaro nakrapiany. 6-go Sierpnia 1. Wiadomość u dozorczy.

Towary damskie i męskie
wyróbów **Bielskich i Tomasz.**
Sz. Maroko, Łódź
Nowomiejska 2 tel. 159-48.

Dr. med.
Łagunowski
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Piotrkowska 70
(róg Traugutta)
Tel. 181-83
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10-1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań
Lampa kwarcowa

Dr. med.
S. HALBORN
choroby dzieci
Przyjmuje w lecznicy „Vita”,
Piotrkowska 45
codziennie od g. 11 $\frac{1}{2}$ do 1-ej

Dr. med.
Niewiażski
powrócił
specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych
ul. **Andrzeja 5**
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8-11, od 5-9, w niedzielę i święta od 9-1
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr. med.
A. Szpryngier
akuszerka i choroby kobiece
przyjmuje w Lecznicy Centra
Piotrkowska № 62
od 3-jej do 4-jej i w domu
Kilińskiego № 30
od 5-jej do 7-jej, tel. 222-27.

Dr. E.
Sonnenberg
choroby skórne i weneryczne
Zielona 8.
Przyjmuje od 12-1.30 od 4-7 wiecz.

Dr. med.
Z Dalynier
UROLOG
Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych.
Piramowicza 2
(daw. Olgińska)
tel. 148-95.
Godziny przyjęć od 8-10 i od 6-9.

Dr. med.
St. Biberthal
Monsuski 11
telefon 63-22.
powrócił.
Choroby skórne weneryczne i elektroterapia.
Przyjmuje od 8-12 od 5-8 wiecz w niedzielę i święta od 10-12

Dr. med.
W. Balcicka
Sienkiewicza 95
przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 1 do 3 i 7-8

Do akt Nr. 215 i 216 1931 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, **Kazimierz Suzin**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Mielczarskiego Nr. 14, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 20 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Miedzianej Nr. 22, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Stanisława Tomaszewskiego i składających się z silnika elektrycznego o sile 4 koni i młynka do mielenia imbioru, oszacowanych na sumę zł. 1080 i 550.
Łódź, dnia 10 marca 1931 r.
Komornik: **K. SUZIN.**

Do akt Nr. 508 1931 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, **Rafał Sakkilari**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 211, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Maksymiliana Szyffera i składających się z mebli i fortepianu marki „C. Bechsztein”, oszacowanych na sumę zł. 7000.
Łódź, dnia 19 lutego 1931 r.
Komornik: **R. SAKKILARI.**

Do akt Nr. 313 1931 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, **Józef Tomaszewski**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 20 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zeromskiego 68 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Stefan Heyman” i składających się z maszyn do pisania i kasy ogniotrwałej, oszacowanych na sumę złotych 600.
Łódź, dnia 2 marca 1931 r.
Komornik: **J. TOMASZEWSKI.**

Do akt Nr. 2536 1931 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, **Józef Tomaszewski**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 24 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 103, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Cezarego Meske, i składających się z damskich torebek, oszacowanych na sumę zł. 520.
Łódź, dnia 21 lutego 1931 r.
Komornik: **J. TOMASZEWSKI.**

Do akt Nr. 314 1931 r. OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, **Józef Tomaszewski**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 31 marca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 111, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Henryka Pfeffera i składających się z męskich pałt, oszacowanych na sumę zł. 900.
Łódź, dnia 24 lutego 1931 r.
Komornik: **J. TOMASZEWSKI.**

Lombard. — Licytacja.
Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe na Zastaw Ruchomości, Oddział w Łodzi, ul. Zachodnia Nr. 31, zawiadamia, że DNIA 23, 24, 25 MARCA 1931 R. i dni następných sprzedawane będą przez licytację zastawy nieprolongowane we właściwym czasie. Procenty należy wpłacać PRZED DN. 19 MARCA 931, gdyż po tym terminie zastawy dopłaca kosztą probierni państwowej za cechowanie prób i ogłoszenia.
Wykaz Nr. Nr. zastawów, podlegających sprzedaży, ogłoszony będzie w „Kurjerze Łódzkim” i wywieszony w biurze, ul. Zachodnia Nr. 31.

DOKTOR
H. Wołkowyski
przeprowadził **CEGIELNIANA Nr. 36**
się na ul.
telefon 216-90
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od g. 8-2 przed p. i od 5-9 w niedzielę i święta od godz. 9-1
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med.
M. ROZENTAL
akuszer ginekolog
11-go Listopada 19 (Konstantynowska)
Tel. 223-34; przyjmuje od 4-6 po poł. od 1 do 2 w Lecznicy „POMOC”,
Aleksandrowska 1.

MEBLE LAKIEROWANE
nowoczesne
Pokój sypialny 650 zł.
„panieński 340 zł.
Urządzenia kuchni 195 zł.
Korytarz 119 zł.
Wielki wybór urządzeń kuchennych
Wytwórnia **B. CI KOERPEL,**
Piotrkowska 114, w podwórzu

Dr. med.
NUNBERG
chirurg
przeniósł się do Łodzi. Ordynuje od 4-6 po poł.
PIOTRKOWSKA 86. Tel. 138-27
Poza godzinami przyjęć. Tel. 211-89.

TANIO!

KAPY, OBRUSY, NARZUTY, FIRANKI, DYWANY i MATERJAŁY DEKORACYJNE.
SKŁAD FABRYCZNY A. EJCHNER
PIOTRKOWSKA 34
1-E PIĘTRO, FRONT
HURTI DETAŁ

NASIONA

wszelkie pierwszej jakości, przytem narzędzia i przyrządy ogrodniczo-pszczelnicze, oraz nawozy i preparaty chemiczne dla celów ogrodnictwa, polecaja:
Składy **L. JASIŃSKIEGO,** prowadzone od 1870 r. w **ŁODZI,** ul. **Andrzeja 10,** tel. 168-56 w **LECZYZY,** ul. **Poznańska 30,** tel. 125. Cenniki na żądanie bezpłatnie.

„IRENIT”

Piotrkowska 89, tel. 223-38

TLUMACZENIA
PRZEPISYWANIE
NA MASZYNIE
POWIELANIE
DRUKÓW

Okazyjnie
stołowy pokój
prawie nowy, natychmiast
DO SPRZEDANIA
ul. Lipowa 1, front 2 piętro, m. 7.

Kupno i sprzedaż

UBIÓRY męskie, damskie, odzież, świe try na wyplate. **Piotrkowska 37,** III wejście, I piętro.
STÓRY i kapa ręcznej roboty tanio do sprzedania. Gutmanowa, Cegielińska 60 tel. 193-73.
STÓŁ, 5 krzeseł i fotel, kryte sztuczną skórą, sprzedam tanio. Cegielińska 64, m. 9.

Lokale

2 **POKOJE** razem, oddzielnie, używalność kuchni odnajmę. Cegielińska 26, m. 19.
LOKALE, mieszkania, sklepy, pokoje z łazienką, kuchnią, poleca biuro „Pol-ruch”. Al. Kościuszki 27. tel. 141-01.
SŁONECZNY, ładny o 2-ach oknach pokój umeblowany dla 1-2 osób z uthy maniem lub bez przy inel. rodzinie do wynajęcia. Kilińskiego 114, m. 6.
POKÓJ frontowy o 2 oknach, słoneczny z oddzielnym wejściem do wynajęcia. Zachodnia 36, m. 9. Zastać można od 2-5 pp.
POKÓJ duży, frontowy dla małżeństwa lub dwóch panów do wynajęcia. Cegielińska 51, m. 7.
POKÓJ o dwóch oknach na 1 piętze z telefonem, nadający się na mieszkanie lub biuro do wynajęcia. Piotrkowska 51, pr. ofic. ost. wejście, Rozenblum, tel. 214-86.
POKÓJ frontowy o 2-ach oknach ładnie umeblowany, z niekrepującym wejściem i wszelkimi wygodami, nadający się dla 2-ech panów, może być z całodziennym utrzymaniem. Zeromskiego Nr. 23, m. 1.

DO WYNAJĘCIA lokal 5x10 mtr. dla stolarza lub inne przedsiębiorstwo od zaraz. Ozorkowska 12, Klechdowa.
LADNIE umeblowany gabinet, poczekalnia, do wynajęcia, wejście niekrepujące. Telefon 122-11.
POKÓJ frontowy, umeblowany dla pojedynczej osoby lub małżeństwa, odnajmę. Piotrkowska 108, m. 7. od 2-8.

1-2 LADNIE umeblowane frontowe pokoje, niekrepujące wejście, ew. z używalnością kuchni. Zeromskiego 54, m. 15.

Posady

Poważna instytucja poszukuje od zaraz kilka Pań a dobrych warunkach. Dochód miesięczny 500-600 zł.
Blizsze informacje co do pracy udziela się w naszym biurze, w srodę i czwartek od 10-12 3-5.
Cegielińska 40, I piętro.

Poważna instytucja bankowa przyjme kilku zdolnych **PANÓW (PAN)**
Najlepsze warunki, prowizja fixum. Zgłoszenia: Lipowa 56, 1 parter, godz. 11-13 oraz 15-17.

MŁODA, inteligentna panna poszukuje posady w charakterze wychowawczyni, znająca szczyt, świad. 2 lat. Oferty do „Republiki” dla „Wychowawczyni”.
POSZUKIWANA panna do dwojga dzieci (3 i 4 lat), chrześcijanka, z długoterminowymi świadectwami. Zgłaszać się do d-ra Poznańskiego, Sienkiewicza 22, od 3-5.

SZOFRER z czerwonym prawem jazdy, poszukuje posady. Towarowa 21, Henryk Purzycki.

STULMAJSTER poszukiwany do Krakowa. Oferty „Crepes de Chine” do Administracji

MŁODA panna, wykształcona i b. pracowita, ze znajomością języka polskiego i niemieckiego poszukuje jakiejkolwiek pracy. Łask. oferty „Republika” — „H. G. 111”.

PRZYJME chłopca do praktyki. Zakład Fryzjerski, Ulica 6-go Sierpnia Nr. 51, K. Tomaszewski.

CZIOWIEK z praktyką ogrodniczą poszukuje posady portjera, ogrodnika lub woźnego. Oferty proszę składać do niniejszego pisma pod „Ogrodnik”.

POSZUKIWANA panna do dwojga dorosłych chłopców. Wymagana umiejętność szycia. Zgłosić się Zawadzka 17, Kinrus.

POSZUKUJE samodzielnej kucharki-gospodyni do małego gospodarstwa. Zgłoszenia osobiste tylko z dobrými referencjami. Gdańska 44, m. 9, od 2-4.

Nauka i wychowanie

Kursy Radjotechniczne i **KURSY KRĘŚLENIA** maszynowego, budowlanego i kanalizacyjnego.
Tow. WIEDZY TECHNICZNEJ w ŁODZI, **GDANSKA 45**
Przyjmują zapisy słuchaczy-czek. Codziennie od 6-8 wieczorem. Prospekt bezpłatnie.

LADY (experienced teacher with dipl. of London School) was formerly teaching at the Berlitz School gives English lessons in small groups. Nowo-Cegielińska 12, m. P. Rukalskiy at home from 1-3.

WYUCZAM maniere po cenach przystępnych. Piotrkowska 60, fryzjer, 9

UDZIELAM lekcji elektrotechniki, matematyki i języka niemieckiego. Piotrkowska 103, m. 37.

MISS MARY gives English, French and German lessons, Traugutta Nr. 2. I fr

Rozmaite

SPRZĘDAM DOM na dogodnych warunkach. Żórawia 7.

CHIROMANTKA słynna Marmona przewidzi przyszłość, rady i wskazówki 6-go Sierpnia 18, m. 3.

BACZNOŚĆ Łodzianki! Lukratywna przyszłość czeka was, gdy ukończycie w Paryżu Instytut Kosmetyczny, Rentgenologiczny, Akademię kroju etc. Blizsze informacje, oraz przyjęcia (pewnot. na inne uczelnie) Szipberg, Pomorska 40.

ZAGINELA suczka „Jannik”, nożki podpalane. Odprowadzić za wynagrodzeniem, ul. Zamenhofa 14 — mleczarnia.

Zagubione dokum.

ELJASZ Wajntraub, Kilińskiego 44, za gubił świadectwo urodz. wyd. przez magistrat m. Łodzi oraz książeczkę Kasy chorych za Nr. 660/620.

ZAGUBIONO blanco weksle: zł. 500, wyst. Ignacy i Janina Furmanek, zł. 300, wyst. Władysław Właszczyński, zł. 200, wyst. Jan Stachowski, zł. 206, wyst. Antoni Stachowski, zł. 100, wyst. Michalina Płoraj, zł. 30, wyst. Ignacy Płoraj, zł. 40, wyst. Irena Marchew, zł. 200, wyst. Józef Pinta. Weksle powyższe unieważnia się, Wiktorja Rajch, Poznańska 5/7.